

EDUSKUNNAN KANSLIAN
TOIMINTAKERTOMUS
2017

Sisällys

Johdon katsaus	4
Tuloksellisuus.....	7
Vaikuttavuus.....	17
Toiminnallinen tehokkuus.....	18
Tuotokset ja laadunhallinta.....	19
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	24
Tilinpäätösanalyysi.....	32
Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	39
Arviointien tulokset	41
Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	41
Tilinpäätöslaskelmat	41

Johdon katsaus

Toimintavuosi oli kuluvan vaalikauden kolmas valtiopäivävuosi. Helmikuun 1. päivänä pidetyn puhemiehistön vaalin myötä eduskunnan puhemiehenä jatkoi Maria Lohela/ps. Ensimmäiseksi varapuhemieheksi valittiin Mauri Pekkarinen/kesk ja toiseksi varapuhemieheksi Arto Satonen/kok.

Eduskunnan ja hallituksen kokoonpanossa tapahtui kertomusvuonna eräitä vaihdoksia. Edustaja Antti Häkkänen/kok nimitettiin 5.5.2017 alkaen valtioneuvoston jäseneksi hoitamaan oikeusministerin tehtävää. Nimitys seurasi siitä, että oikeus- ja työministerinä toiminut Jari Lindström/ps vapautettiin oikeusministerin tehtävästä ja hän jatkoi työministerin tehtävässä. Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen/kesk vapautettiin 5.5.2017 alkaen maa- ja metsätalouteen kuuluvista asioista, mihin tehtävään valtioneuvoston jäseneksi nimitettiin edustaja Jari Leppä/kesk. Ed. Sampo Terho/ps nimitettiin samoin 5.5.2017 valtioneuvoston jäseneksi toimimaan eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministerinä ulkoasiainministeri Timo Soinin/ps ja opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasosen/kok saatua vapautuksen näistä tehtävistä. Lisäksi edustaja Annika Saarikko/kesk nimitettiin 10.7.2017 alkaen valtioneuvoston jäseneksi toimimaan perhe- ja peruspalveluministerinä edustaja Juha Rehulan/kesk saatua eron sanotusta tehtävästä.

Edustaja Nasima Razmyarille/sd myönnettiin hakemuksesta vapautus edustajantoimesta 9.6.2017 alkaen hänen siirtyessään Helsingin kaupungin apulaispormestarin tehtävään. Hänen tilalleen kansanedustajaksi nousi Pilvi Torsti/sd. Edustaja Hanna Mäntylälle/uv myönnettiin vapautus edustajantoimesta 1.7.2017 lukien hänen siirtyessään erityisneuvonantajaksi Euroopan neuvoston sihteeristöön. Hänen tilalleen eduskuntaan nousi Matti Torvinen/sin. Lisäksi edustaja Alexander Stubbille myönnettiin vapautus edustajantoimesta 30.7.2017 lukien hänen siirtyessään Euroopan investointipankin varapääjohtajaksi. Häneltä vapautuneeseen kansanedustajan tehtävään nousi Pia Kauma/kok.

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä hajosi kesäkuussa, ja eduskuntaryhmärekisteriin kirjattiin 13.6.2017 uusi eduskuntaryhmä nimeltään Uusi vaihtoehto (uv). Ryhmä muutti nimensä 25.8.2017 alkaen Siniseksi eduskuntaryhmäksi (sin). Ryhmän aloittaessa toimintansa siihen kuului 20 edustajaa. Edustaja Veera Ruoho siirtyi samassa yhteydessä 30.6.2017 alkaen kansallisen kokoomuksen eduskuntaryhmään. Perussuomalaisten eduskuntaryhmä jatkoi 17 edustajan ryhmänä. Siniseen eduskuntaryhmään kuuluvat ministerijäsenet jatkoivat työtään valtioneuvostossa.

Eduskunta panosti vahvasti Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoteen. Tapahtumien kantavana teemana olivat lapset ja nuoret. Kansanedustajat vierailivat yli 600 koulussa ja 200 päiväkodissa. Suuria yleisötapahtumia olivat juhlakuusikon istutus, Hossan kansallispuiston avaus ja yhteislaulutilaisuus Pikkuparlamentin puistossa. Juhlavuoteen liittyen tuotettiin verkkoaineistoja, näyttelyitä ja julkaisuja. Näkyvä 100-vuotistapahtuma oli Eduskuntatalon käyttöönotto. Myös kansainvälinen toiminta 100-vuotisjuhlan merkeissä oli vilkasta.

Itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaistunto järjestettiin 5.12.2017, jolloin eduskunta teki juhlapäätöksen hyväksymällä eduskuntaryhmien yhteisen lakialoitteen (LA 78/2017 vp) pohjalta lain Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiön valtuuskunnan asettamisesta ja säätiön pääomittamisesta (1004/2017). Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea Suomessa asuvien lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja asemaa sekä hyvää tulevaisuutta. Säätiö edistää ja tukee niin ikään vanhemmuutta sekä lasten kasvuoloja ja kasvatusta.

Toimintavuoden odotetuin tapahtuma oli paluumuutto remontoituun Eduskuntataloon. Muutot ajoittuivat ensisijaisesti elokuulle ja syyskuun alkuun, ja muutto sujui kireästä aikataulusta huolimatta hyvin. Eduskuntatalo ja täysistuntosali voitiin ottaa käyttöön suunnitellusti 5.9.2017. Oli hienoa päästä takaisin eduskuntataloon, joka oli saatettu aikaisempaan loisteliaaseen tilaansa huolellisella suunnittelulla ja ammattitaidolla lukemattomien ammattihenkilöiden toimesta. Meitä kaikkia on opastettu, miten voimme säilyttää konservoidut kalusteet entisellään.

Remontissa keskityttiin talotekniikan uusimiseen, kiinteistön toimivuuden parantamiseen sekä rakenteisiin, energiatehokkuuteen ja palo- ja työturvallisuuteen liittyvien puutteiden korjaamiseen. Valiokuntien kokoushuoneet keskitettiin palveluineen 4. kerrokseen, jolloin saatiin lisää työtiloja kahden valiokunnan jakaessa kokoustilansa. Valiokuntien toiminnan avoimuutta palvelee uusi Arkadia-sali, jossa voidaan mm. järjestää avoimia kuulemistilaisuuksia. Palveluita keskitettiin uusien maanalaisten logistiikka- ja arkistotilojen myötä sekä sijoittamalla palveluiden tarjonta uudelle palvelutorille. Tiedotusvälineet saivat työtiloja istuntosalin alapuolelle uudistettuihin tiloihin. Remontissa myös kunnostettiin laajasti arvokkaita pintoja ja kalusteita.

Valiokuntatyössä tärkeällä sijalla on ollut sote- ja maakuntauudistukseen liittyvien esitysten käsittely sekä monet yhteiskunnan keskeisten toimintojen kokonaisuudistukset kuten koulutus uudistukset, liikennelainsäädäntö ja alkoholipolitiikka. Asioiden määrä ja vaikeusaste on kasvanut edellisvuodesta. Valiokuntien kokousten lukumäärä ja kesto kertovatkin osaltaan normaalia suuremmasta työmäärästä. Työn määrän kehitystä on syytä seurata, jotta tarvittaessa voidaan arvioida resurssien riittävyttä.

Puhemies Lohelan aloitteesta toimintavuonna järjestettiin Hyvän mielen kampanja. Sen tuli muun muassa muistuttaa meitä ”lempeästi, mutta napakasti siitä, miten tärkeää huomioiduksi ja kunnioitetuksi itsensä tunteminen on meille jokaiselle ja miksi meidän on pyrittävä kohtelemaan hyvin myös toisia”. Työsuojelutoimikunta valmisteli ja toteutti erilaisia Hyvän mielen tapahtumia, joista toivottavasti jokaiselle eduskunnassa jäi jokin asia itämään hyvän mielen lähteenä.

Eduskunnasta tuli kokonaan savuton kansliatoimikunnan päätöksen (KTKPL 12.3.2015, 13 §) mukaisesti 4.9.2017 alkaen. Tupakointia ei enää sallita eduskunnan tiloissa, piha-alueilla eikä eduskunnan välittömässä läheisyydessä. Kielto koskee kansanedustajia, eduskunnan palveluksessa olevia, muita eduskunnan tiloissa työtä tekeviä ja eduskunnassa vierailevia henkilöitä. Työnantajan ja työterveyshuollon tuki on ollut tärkeä panostus tavoitteeseen pääsemiseksi.

Eduskunnan kanslian työtyytyväisyyskysely järjestettiin 2017 loka-marraskuussa. Kyselyn tulokset ovat kaikilla osa-alueilla hyviä. Korkeimmat arviot kyselyssä saivat työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet, työnantajakuva ja arvot sekä työ- ja toimintaympäristö. Tästä voimme olla varsin tyytyväisiä; silti työtyytyväisyyttä on syytä edelleen pyrkiä parantamaan.

Henkilöstön keski-ikä oli toimintavuonna 47,6 vuotta. Eläköityminen on jatkunut hiukan rauhallisemmassa tahdissa, kaikkiaan eläkkeelle jäi seitsemän virkamiestä.

Henkilöstön resurssien käytössä on siirrytty kokeiluluonteisesti ratkaisuihin, joissa virkamies toimii yli yksikkö- tai osastorajojen eri tehtävissä. Tästä saadut kokemukset ovat olleet kannustavia ja tehtävissä toimineet virkamiehet ovat pitäneet työnkuvaansa onnistuneena.

Tässä kuten muussakin toiminnassa tavoitteena on viedä eduskunnan kanslian strategiaa 2016-2019 käytännön tasolle.

Eduskunnan kanslian toiminnoille asetettujen tavoitteiden toteutumista on tarpeen tarkastella yleisellä tasolla. Monilla osastoilla tavoitteita on asetettu runsaasti, mikä osoittaa aktiivisuutta ja laaja-alaista näkökulmaa omiin tehtäviin. Eduskunnan päätöksenteon ja valtiosääntöisen toiminnan osalta voidaan todeta, että näihin liittyvät tavoitteet on pääosin onnistuttu saavuttamaan joko erinomaisesti tai hyvin.

Muutamilla osastoilla joidenkin tavoitteiden saavuttaminen on vielä kesken, joten työtä on syytä jatkaa edelleen. On myös hankkeita, jotka jo lähtökohtaisesti ajoittuvat usealle vuodelle ja tällöin tulokset saadaan aikanaan. Joissain tapauksissa tavoitteiden saavuttamisen arvosana on välttävä ja sen osalta onkin todettu tavoitteen edellyttävän jatkotoimia. Tämä on tärkeä havainto ja näin on mahdollista edetä yhä parempiin tuloksiin. Toisinaan heikko arvosana saattaa johtua käytettävissä olevista välineistä tai toimintatavoista, joita on vaikea korjata. Tällöinkin sinnikkyys palkitsee, vaikkakin viiveellä. Esimerkiksi sähköisen työskentelyn edistäminen on tavoite, joka vaatii jatkuvaa työtä ja optimistista asennetta samoin kuin uudenlaisten toimintatapojen omaksumista.

Kaiken kaikkiaan on syytä olla tyytyväinen tuloksellisuuden edistymiseen eduskunnan kansliassa sekä tavoitteiden kiitettävään saavuttamiseen. Tavoitteet onkin aina asetettava jossain määrin nykyhetkeä korkeammalle, mikä edellyttää suunnittelua ja työtä monella tasolla.

Tuloksellisuus

Pääsihteeri

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>1. Vuonna 2017 yksikön keskeisenä tavoitteena on strategisen johtamisen ja johtoryhmän toiminnan tehostaminen ja edelleen kehittäminen. Johtoryhmän päätöksistä ja linjauksista tiedotetaan säännöllisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Johtoryhmä kokoontuu istuntokausien aikana viikoittain. Johtoryhmä käsittelee valmistelevasti tärkeät kanslian toimintaan vaikuttavat asiat ja hankkeet. Johtoryhmän pöytäkirjat julkaistaan viipymättä Areenassa. o Johtoryhmän jäsenet osallistuvat säännöllisesti koulutukseen, jolla ylläpidetään ja kehitetään ylimmän johdon johtamisosaamista ja johtoryhmän toimintaa. o Kokouksiin osallistuvat osastojen johtajat ja henkilöstöjärjestöjen edustajat sekä tarkastuspäällikkö. Johtoryhmä kuulee tarpeen mukaan asiantuntijoina käsiteltävää asiaa valmistelleita virkamiehiä. Asiat esittelee ao. johtoryhmän jäsen tai sen valmistellut virkamies. o Johtoryhmä seuraa kanslian uuden strategian toteuttamista. 	<p>Erinomainen</p> <p>Hyvä</p> <p>Erinomainen</p> <p>Hyvä</p>	<p>Johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti viikoittain määrätyllä kokoonpanolla. Kokouksissa on käsitelty valmistelevasti eduskunnan kanslian kannalta keskeiset asiat ja hankkeet. Kokouksen pöytäkirjat on julkaistu Areenassa heti kun edellisen viikon pöytäkirja on hyväksytty seuraavassa kokouksessa eli viikon sisällä kustakin kokouksesta. Lisäksi on omaksuttu käytäntö, että kunkin maanantaina pidettävän kokouksen esityslista julkaistaan edellisen perjantain iltapäivänä Areenassa.</p> <p>Johtoryhmän jäsenet – lukuun ottamatta henkilöstöjärjestöjen edustajia – ovat kukin osallistuneet johdon koulutukseen. Tarjolla olevaa koulutusta on hyödynnetty ja sitä on ollut saatavilla vaihdellen kevyemmistä jatkokursseista pidempiin, syvällisesti johdon tehtäviin paneutuviin kursseihin.</p> <p>Kokouksiin ovat osallistuneet osastojen johtajat, henkilöstöjärjestöjen edustajat sekä tarkastuspäällikkö. Johtoryhmä on kuullut tarpeen mukaan asian valmistelusta vastaavia virkamiehiä. Esittelystä on vastannut kyseinen johtoryhmän jäsen tai ao. virkamies.</p> <p>Johtoryhmä on kokouksissaan seurannut strategian toteuttamista. Johtoryhmä on edesauttanut strategian viemistä käytännön tasolle käsittelemällä strategiaan liittyviä kysymyksiä ja päättämällä strategian osien muokkaamisesta käytännön toimenpiteiksi.</p>

Keskuskanslia

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>Kanslian strategiassa vuodelle 2017 määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet:</p> <p>1. Päätöksenteon säännöstenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden varmistaminen</p>	Hyvä	<p>Päätöksenteon säännöstenmukaisuutta on edistetty aloittamalla täysistuntotyöhön liittyvän ohjeistuksen kodifointi.</p> <p>Päätöksenteon oikea-aikaisuutta on lisätty mm. sähköisen istuntosuunnittelun tehokkaan käytön avulla. Täysistuntotyössä otettiin käyttöön yksittäisissä asiakohdissa käytävän keskustelun rajaukset. Tämä rytmitti täysistuntokeskusteluja ja lisäsi täysistunnon kulun ennakoitavuutta.</p>
<p>Muut vuodelle 2017 määritetyt tavoitteet:</p> <p>2. Täysistuntotyöhön liittyvien palvelujen toteuttaminen. Työssä korostuvat erityisesti eduskunnan valtiosääntöisen toiminnan toimintaedellytysten turvaaminen ja eduskuntatyön suunnittelu keskeisimpien yhteistyötohojen kanssa.</p>	Erinomainen	<p>Otettiin käyttöön edustajien sähköistä asiointia palveleva Avuksi-järjestelmä.</p> <p>Varmistettiin riittävät henkilöressurit täysistuntotyön kannalta keskeisimpiin toimintoihin.</p> <p>Pidettiin tiiviisti yhteyttä keskeisiin sidosryhmiin (VNK, valiokunnat ja eduskuntaryhmät).</p> <p>Valmisteltiin ja koordinoitiin eduskunnan Suomen itsenäisyyden 100 v.-juhlaistunnon läpiviinti.</p>
<p>3. Muutto E-taloon siten, että täysistunnon toimintaedellytykset voidaan turvata katkeamattomasti.</p>	Erinomainen	<p>Muuton läpiviennissä onnistuttiin hyvin.</p>
<p>4. Osallistuminen sähköisten järjestelmien kehittämiseen ja testaamiseen siten, että niiden käytettävyys ja toimintavarmuus paranevat nykyisestä.</p>	Hyvä	<p>Sali 2017-järjestelmä otettiin muuton yhteydessä onnistuneesti käyttöön.</p> <p>Kehitettiin uutta äänitysjärjestelmää (Solina) ja osallistuttiin Eduksi-järjestelmän jatkokehittämiseen.</p>

Valiokuntasihteeristö

Tavoite	Arvosana (erinomai- nen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>Kanslian strategiassa vuodelle 2017 määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet:</p> <p>1. Päätöksenteon säännösten mukaisuuden ja oikea-aikaisuuden varmistaminen</p>	Erinomainen	Valiokuntasihteeristön keskeisimpiin tehtäviin kuuluu tämän tavoitteen toteuttaminen. Valiokuntien päätöksenteko on tapahtunut säädösten ja käytäntöjen mukaisesti. Valiokuntakansliat ovat valmistelleet kokoukset ja päätössiakirjat siten, että valiokunnat ovat voineet tehdä päätökset, kun valiokunnat ovat olleet siihen valmiita.
<p>Muut vuodelle 2017 määritetyt tavoitteet:</p> <p>2. Valiokunnan päätettäväksi saatettavien mietintö- ja lausuntoluonnosten korkeaa tasoa ylläpidetään ja kehitetään. Ne ovat laadultaan asiasisältöisesti, oikeudellisesti ja lakiteknisesti virheettömiä sekä kielellisesti ymmärrettäviä ja moitteettomia sekä vastaavat valiokunnan valmistavassa keskustelussa ilmaisemia kantoja.</p>	Hyvä	Valiokunnan päätöksenteon pohjana olevia lausunto- ja mietintöluonnoksia ja lopullisia asiakirjoja koskevat laadulliset tavoitteet on saavutettu. Apulaispääsihteerin käy läpi mietinnöt ja lausunnot sekä tarvittaessa ilmoittaa korjaustarpeista. Ilmoitusten määrä on pysynyt alhaisella tasolla.
<p>3. Mietintöjen päätösehdotukset muotoillaan niin, että ne sellaisenaan toimivat päätöksenteon pohjana täysistunnossa. Huolehditaan lisäksi teknisesti siitä, että vastalauseiden ja eriävien mielipiteiden päätösehdotukset ovat sellaisia, että suoraan niiden perusteella voidaan tehdä ehdotuksia täysistunnossa.</p>	Hyvä	Kts. edellinen kohta. Valiokuntaneuvokset joutuvat varaamaan entistä enemmän aikaa vastalauseiden ja eriävien mielipiteiden valmistelun opastamiseen ja niiden tarkistamiseen ja korjaamiseen.
<p>4. Valiokuntien mietinnöt ja lausunnot laaditaan asian laadun mukaisesti perusteluiltaan niin kattavasti, että ne tarjoavat tulkintaohjeita lakien täytäntöönpanossa ja muissa soveltamistilanteissa sekä ohjaavat eduskunnan julkistaloutta ja -hallintoa</p>	Erinomainen	Tavoitteen merkitys on korostunut sen myötä, että valiokuntien mietinnöt ja lausunnot ovat viranomaisten ja tuomioistuinten saatavilla nopeasti ja helposti. Erityisesti lainvalmistelussa ja ylimmissä tuomioistuimissa perustuslakivaliokunnan lausuntojen merkitys on suuri. Tavoite on toteutettu erinomaisesti.

koskevien kannanottojen toimeenpanoa.		
5. Valiokuntien työssä lisätään sähköistä työtapaa ja vähennetään paperijakelua. Parannetaan asiantuntijoiden kuulemisen suunnittelua esimerkiksi kutsujen ajoituksen ja kuultavien määrän osalta. Jokaisen valiokuntakokouksen ennakkovalmistelut hoidetaan niin, että kokoukset voivat sujua suunnitellusti ja muutoinkin asianmukaisesti. Kokouksen esityslistan ensimmäinen versio saatetaan verkossa nähtäväksi yleensä viimeistään kokousta edeltävänä päivänä.	Sähköisen työskentelyn osalta välttävää. Muilta osin erinomainen.	Valiokuntien työssä on pyritty usean vuoden ajan lisäämään sähköistä työtapaa ja vähentämään paperijakelua kokouksiin. Pyrkimys ei ole edennyt toivotulla tavalla, koska mobiilisovellusten käytettävyys ei ole riittävän hyvällä tasolla. Taulutietokoneiden käyttö valiokunnissa ja sähköisiin työtiloihin kirjautumisvaiheen yksinkertaistaminen ovat lisänneet sähköistä työtapaa, joskin eroja valiokuntien välillä on edelleen. Valiokuntaavustajien työ määrä on lisääntynyt, koska asiakirjoja jaetaan sekä sähköisenä että tulosteina. Asiantuntijakuulemisten suunnitelmallisuus on hyvällä tasolla. Kuultavien määrän kehitystä ei ole arvioitu. Usein kuultavilta tahoilta pyydetään kirjallinen lausunto suullisen kuulemisen sijasta.
6. Valiokuntien pöytäkirjat saatetaan verkossa nähtäväksi yleensä viimeistään kokousta seuraavana arkipäivänä. Valiokuntien poissaolotilastot päivitetään jokaisen istuntoviikon puolessa välissä ja istuntoviikon päättyessä.	Hyvä	Valiokuntien pöytäkirjat on julkaistu lähes poikkeuksetta verkossa viimeistään kokousta seuraavana arkipäivänä. Pöytäkirjojen ja muiden valiokunta-asiakirjojen julkaisua ulkoisilla verkkosivuilla ovat häirinneet verkkopalvelun hitausongelmat. Asioiden valmistumisarvioita on ryhdytty päivittämään istuntokaudella viikoittain mm. täysistuntojen suunnittelun helpottamiseksi. Valiokuntien poissaolotilastot on päivitetty istuntokauden aikana kuukausittain.
7. Työtyytyväisyyttä lisääviä tekijöitä vahvistetaan mm. hyödyntämällä tänä vuonna tehtävän työpaikkaselvityksen tuloksia. Ylitöiden kertymistä liiaksi yksittäisille työntekijöille pyritään vähentämään mm. työjärjestyksin.	Tyydyttävä	Työtyytyväisyyskyselyn ja työpaikkaselvityksen tulosten perusteella tavoite edellyttää jatkotoimia. Selvitysten perusteella avustavia tehtäviä tekevän henkilöstön työtyytyväisyys ja työhyvinvointi ovat muita alemmalla tasolla. Tyytymättömyyttä aiheuttaa mm. kiire ja palkkaus. Ylitöiden kertyminen yksittäisille työntekijöille on hallinnassa. Tilastoidut ylityöt ovat pysyneet kohtuullisen alhaisina, kun otetaan huomioon valiokuntatyön suuret määrälliset vaihtelut.

Hallinto- ja palveluosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>Kanslian strategiassa vuodelle 2017 määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet:</p> <p>1. Peruskorjauksen mittavin vaihe saatetaan pääosin loppuun ja eduskunnan toimintojen siirtyminen väistötiloista Eduskuntataloon toteutetaan siten, että tavoite dynaamisen, joustavan ja uudistuvan työyhteisön kehittämisestä toteutuu.</p>	Erinomainen	Eduskuntatalon peruskorjatut tilat saatiin käyttöön eduskunnan syyskauden istuntojen alkaessa ja toiminta rakennuksessa pystyttiin käynnistämään suunnitellusti. Toimitilojen aikataulun mukainen ja joustavasti toteutettu käyttöönotto loi edellytykset dynaamisen, joustavan ja uudistuvan työyhteisön kehittämiselle.
<p>2. Hankesalkkuun hyväksytyjä toimenpiteitä ml. Sakki II sekä puhemiehen johdolla toimivan ad hoc -työryhmän esityksiä strategialähtöisen toiminnan, sähköisten työmenetelmien ja verkkopalveluiden kehittämisessä sekä niiden toimivuuden varmistamisessa pannaan toimeen siten, että tavoite toimivista käyttäjälähtöisistä tietoteknisistä ratkaisuista keskeisten toimintojen tukena toteutuu.</p>	Hyvä Kesken	<p>Sähköinen allekirjoittaminen toteutettiin ulkoisella sähköisellä allekirjoituspalvelulla (Visma Sign). Toteutettiin sisäverkkoon kirjautuminen sekä intran ja työtilojen sisältöjen lukeminen mobiililaitteilla.</p> <p>Sharepoint-responsiivisuus saatiin teknisesti toteutettua mutta käyttöönotto on vielä kesken.</p>
<p>3. Tärkeimpiä kansliaa koskevia päätöksiä tehdään aina vasta sidosryhmien (eduskuntaryhmät, henkilöstö, muut sidosryhmät) kuulemisen jälkeen ja tällä tavoin edistetään avoimuutta asioiden valmisteluvaiheessa ja toteutetaan tavoite eduskunnan kanslian proaktiivisesta kehittämisestä.</p>	Hyvä	<p>Yhteistoimintaneuvottelukunnan työ saatettiin sopimus pohjaiseksi ja tärkeimmät eduskunnan viirastoja – erityisesti eduskunnan kansliaa – koskevat ratkaisut käsiteltiin neuvottelukunnassa. Kansliatoimikunnan päätösaasiat käsiteltiin kanslian johtoryhmässä, henkilöstön edustajien läsnäollessa. Yksittäisiä henkilöstöryhmiä koskevat asiat käsiteltiin ao. ryhmien kanssa keskustellen.</p> <p>Eduskuntaryhmiä kuultiin pääsihteerien kanssa pidetyissä kokouksissa.</p>
<p>4. Virkaehtosopimuksia kehitetään selkeämmiksi.</p>	Kesken	Virkaehtosopimusten kehittämiskohteeksi määriteltiin suoritusarvioinnin tekeminen joustavamaksi.

<p>Muut vuodelle 2017 määritetyt tavoitteet:</p> <p>5. Palveluiden tarjonnan laatu pidetään korkeana, palvelut nopeasti toteutettuina sekä asiakaslähtöisinä ja niitä kehitetään sähköisiksi.</p>	<p>Erinomainen, hyvä</p>	<p>Palveluvarmuudessa ja -tason ylläpidossa on onnistuttu erittäin hyvin. Useissa toiminnoissa (henkilöstöpalvelut, hankintapalvelut, hallinnon tuki, matkahallinnon tuki, asiointi- ja logistiikka sekä kokous- ja tapahtumapalvelut ja it-palvelut) on tarkasteltu ja muokattu toimintatapoja tehokkaamman palvelun, monipuolisen osaamisen ja työhyvinvoinnin varmistamiseksi. Lisäksi on käynnistetty palvelukatalogi-hanke, joka jatkuu vuonna 2018. Asiakaspalvelutilat ovat monikäyttöiset ja toimivat.</p> <p>Sähköisten palveluiden kehittämistä jatketaan. Palvelunhallintaratkaisun hankinta osoittautui kalliiksi, joten työtä jatketaan käytössä olevalla palvelunhallintaratkaisulla. Eduskuntatiedotuksen ja turvallisuusosaston toimintojen tarpeet ratkaistiin omilla järjestelmillä. Hankintapalveluiden asiantuntijat koulutetaan aktiivisesti sähköisen hankintamenettelyn asiantuntijoiksi.</p>
<p>6. Hankintatoimintoja kehitetään kiinnittäen erityistä huomiota päätöksenteon ja valmistelun virheetömyyteen.</p>	<p>Erinomainen</p>	<p>Eduskunnan kanslian hankintasääntöön on päivitetty uuden hankintalain edellyttämät muutokset. Hankintoja tekeville järjestetään kattavasti koulutusta hankintalaista, eduskunnan kanslian hankintakäytännöistä sekä sopimusten hallinnasta.</p> <p>Tarkastuspäällikön arvion mukaan hankintatoimi on kehittynyt hyvin, erityisesti päätösten virheetömyyden osalta.</p>

Kansainvälinen osasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>1. Kansainvälisen osaston sisäisen työnjaon, sijaisuuksien ja resurssien allokoinnin tarkastelu sekä sisäisten toimintojen synergian kehittäminen</p>	<p>Hyvä</p>	
<p>2. Synergiaetujen ja tiedonvaihdon edistäminen kansainvälisten valtuuskuntien ja eduskunnan valiokuntien kesken ja niiden kanslioiden kanssa</p>	<p>Jatkuva</p>	
<p>3. Substanssivirkamies- ja osastosihteerikokouksien järjestäminen säännöllisin välein</p>	<p>Erinomainen</p>	

4. Eduskunnan yhdeksän kansainvälisen valtuuskunnan asiantuntijapalvelujen yhdenmukaistaminen	Kesken	Tätä tavoitetta koskeva asiantuntijakokous (1/2 pv) pidetään kevään 2018 aikana
5. Säännöllinen yhteydenpito erityisesti SuV:n, UaV:n ja PuV:n kanslioiden kanssa	Tyydyttävä	
6. Säännöllinen yhteydenpito eduskuntaryhmien kanslioiden kv. vastuuhenkilöiden kanssa	Kesken	
7. Onnistunut Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajuuskausi vuonna 2017	Erinomainen	
8. Menestyksellinen valmistautuminen naispuhemieskonferenssiin ja arktisen alueen parlamentaarikko-konferenssiin Suomessa vuonna 2018 ja hyvin edenneet konferenssijärjestelyt	Erinomainen	Naispuhemieskonferenssia ei järjestetä vuonna 2018. Suomessa vuonna 2018 järjestettävät kv.kokoukset ovat hyvällä mallilla.
9. Valtioneuvoston Team Finland-yhteistyön tukeminen	Asia on valiokuntasihteeristön selvittävänä	
10. Aktiivinen osallistuminen eduskunnan kanslian strategian täytäntöönpanoon ja kansainvälisen osaston strategiatyön käynnistäminen sen pohjalta	Erinomainen	Kv. osaston strategia perustuu kanslian strategiaan

Tieto- ja viestintäosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
Kanslian strategiassa vuodelle 2017 määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet:		
1. Taloudelliset laskelmat -palvelun edelleen kehittäminen	Kesken	Etenee suunnitelmien mukaan. Kehityskohteena erityisesti verotietojen käyttö.

2. Itsenäisyyden juhluvuoden eduskuntatapahtumien toteutus	Erinomainen	<p>Eduskunnan Suomi100-tapahtumat toteutuivat ennakoitua paremmin. Lähes kaikki tapahtumat olivat yleisötilaisuuksia ja tapahtumia järjestettiin eri puolilla Suomea. Merkittävimpiä tapahtumia olivat Kansanedustajat kouluissa -vierailut (yli 600 koulua) sekä päiväkotivierailut (200). Marraskuun 15. päivänä julkistettiin nuorten itsenäisyysjulistuksen voittajat. Joulukuun 5. päivänä oli eduskunnan juhlaistunto.</p> <p>Juhlavuonna tuotettiin verkkoaineistoja, julkaisuja ja näyttelyitä. Juhlatapahtumiin liittyvä mediajulkisuus oli monipuolista ja myönteistä.</p> <p>Juhlavuosi onnistuttiin toteuttamaan taloudellisesti, sillä budjetin toteutuma oli 52 %.</p>
3. Toimivat vierailijapalvelut Eduskuntatalossa (yhteinen turvallisuusosaston kanssa)	Hyvä	<p>Kansliatoimikunta hyväksyi uuden vierailijaohjeen keväällä ja opastetut vierailut käynnistyivät loka-kuussa. Vierasryhmiä kävi syksyn seitsemän viikon aikana 670, joissa oli lähes 17 000 ihmistä.</p> <p>Avoimet ovet Eduskuntatalossa toteutettiin kahden viikonloppuna. Vieraita kävi lähes 6 500.</p>
4. Verkkopalveluiden kehittäminen osana hallinnon käyttäjälähtöiset tietotekniset ratkaisut -hanketta (yhteinen hallinto- ja palveluosaston kanssa)	Hyvä	<p>Eduskuntatiedotus toteutti 2017 julkisen verkkopalvelun käytettävyy- ja asiakaskyselyn kehitystyön pohjaksi. Verkkopalvelu sai arvosanaksi 8-, jota voidaan pitää varsin hyvänä.</p> <p>Sisällöntuotanto kaikilla kanavilla (www.eduskunta.fi, www.riksdagen.fi, www.parliament.fi) oli tavoitteen mukaista.</p> <p>Verkkopalvelujen käyttöaste oli hyvä. Palvelussa esiintyi teknisiä ongelmia, joihin on reagoitu ylläpitosopimuksen mukaisesti. Ylläpidon ja kehityshankkeiden osalta yhteistyötoimittaja lisäsi osaamis- ja henkilöresurssiaan keväällä, mikä on parantanut hankkeiden toteutusta ja onnistumista.</p> <p>Toimintavuonna käynnistyi kaksi merkittävää kehityshanketta, joista toinen liittyy responsiivisuuteen ja toinen hakupalveluihin.</p>
Muut vuodelle 2017 määritetyt tavoitteet: 5. Tietopalvelustrategian valmistuminen	Hyvä	<p>Hyväksyttiin kanslian johtoryhmässä tammikuussa 2018.</p>
6. Tieto- ja viestintäosaston toiminnan tuloksellisuutta parannetaan luomalla eri yksiköiden yhteinen verkkopalvelutiimi, kansalaispalvelutiimi sekä koulutustiimi.	Kesken	<p>Koulutustiimi on toiminnassa. Kansalais- ja verkkopalvelutiimien kokoaminen jatkuu 2018, jolloin myös uusi kirjaston johtaja on hankkeissa mukana.</p>

7. Kirjasto/arkisto, tietopalvelu, mediapalvelu ja kansalaisviestintä toimivat tuloksettaasti	Hyvä	Kirjaston kokoelma- ja tietopalvelu sekä arkisto saavuttivat tavoitteensa. Kaikki sisäisen tietopalvelun toimeksiannot hoidettiin laadukkaasti. Mediaviestintä oli ennakoivaa, aktiivista ja luotettavaa. Viestintä sosiaalisessa mediassa, samoin kuin videotuotanto, lisääntyi. Täysistuntojen uusi tv/verkkolähetysjärjestelmä, joka on toteutettu yhteistyössä Ylen kanssa, otettiin käyttöön syyskuussa. Peruskorjausviestinnän arvioidaan onnistuneen hyvin.
---	------	--

Turvallisuusosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
Kanslian strategiassa vuodelle 2017 määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet: 1. Toimivat vierailijapalvelut Eduskuntatalossa	Kesken	Peruskorjauksen valmistuttua on todettu käyttäjä- ja turvallisuusperusteisesti, että vierailijapalvelua tulee edelleen kehittää.
Muut vuodelle 2017 määritetyt tavoitteet: 2. Eduskuntatalon koko turvallisuustekniikan rakennuttaminen ja käyttöönotto keväällä 2017	Hyvä	Turvallisuustekniikka on rakennettu ja otettu käyttöön. Toimintaa ja toiminnallisuutta on tarkennettu.
3. Pyritään tasaiseen, oikeudenmukaiseen ja hyvinvointia lisäävään sekä kustannukset optimoivaan työkuormaan kaikille turvallisuusyksikön työntekijöille. <ul style="list-style-type: none"> • kehitetään työvuorosuunnittelua ja työtehtävissä kiertoa • tarkastetaan sijaisjärjestelyjen toimivuus • tehdään kerrosvastavien koulutukseen videomateriaalia • uusi vieraskirjaohjelma otetaan käyttöön 	Tyydyttävä	Tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Videomateriaalia ei ole tehty. Sijaisuusjärjestelyjä on tehty ja työ jatkuu edelleen.
4. Tehdään turvallisuusarviointi turvallisuusalan viranomaisten toimesta.	Kesken	Turvallisuusarviointityötä on tehty, mutta arviointi jatkuu.

5. Selvitetään turvallisuustiedottamisen digitaalisia vaihtoehtoja	Kesken	Turvallisuustiedottamisen digitaalinen alusta on ollut kokeilukäytössä ja käyttöönottoa valmistellaan edelleen.
--	--------	---

Tarkastustoimi

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
1. Päivitetään eduskunnan kanslian toimintoja koskeva sisäisen tarkastuksen riskiarvio.	Erinomainen	Riskiarvio päivitettiin sisäisen tarkastuksen hanke-suunnitelman pohjaksi.
2. Toteutetaan kansliatoimikunnan hyväksyttäväksi esitettävän vuosiohjelman mukaiset tarkastukset ja muut tehtävät.	Hyvä	<p>Kansliatoimikunnan hyväksymään työohjelmaan sisällyneistä tarkastuksista vuoden aikana valmistuivat seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jatkuvuuden hallinnan tarkastus - ryhmäkansliarahan käytön ja kirjanpidon tarkastus - suositusten toimeenpanon seurantatarkastus (ml. eduskunnan kanslian hankintoja koskeva seurantatarkastus) - eduskunnan Suomi 100 -tapahtumien kustannusten hallinnan tarkastus (loppuraportti 2018). <p>Tietojärjestelmien muutoshallinnan tarkastus ja kansliatoimikunnan kokousten valmistelua ja päätösten toteutumisen seuranta koskeva tarkastus eivät toteutuneet. Tähän vaikutti keskeisesti se, että tarkastuspäällikkö osallistui kansliatoimikunnan myöntämällä sivutoimiluvalla työryhmään, jonka tehtävänä oli arvioida Euroopan keskuspankkijärjestelmän sisäisen tarkastuksen komitean työtä. Tehtävä ei sisällynyt alkuperäiseen työohjelmaan.</p>
3. Vahvistetaan edelleen sisäisen tarkastuksen konsultoivaa roolia.	Hyvä	Neuvoja sisäisen valvonnan alueelta annettiin tarkastusten yhteydessä ja muutoin pääosin kysyntälähtöisesti, erityisesti ryhmäkansliarahan käytön kysymyksissä.

Vaikuttavuus

Eduskunnan kanslian tehtävänä on eduskunnan työjärjestyksen mukaisesti luoda eduskunnalle edellytykset hoitaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät. Eduskunnan kanslian toiminnan vaikuttavuutta voidaan näin ollen arvioida sitä kautta, miten kanslian palvelut vastaavat kansanedustajien työn tarpeisiin. Tätä seurataan mm. joka toinen vuosi toteutettavilla kansanedustajille suunnatuilla palvelukyselyillä sekä kansanedustajilta saadun palautteen kautta. Vuonna 2017 toteutetun kansanedustajien palvelukyselyn tuloksia on avattu kohdassa Tuotokset ja laadunhallinta.

Yllä mainittu lähtökohta kanslian toiminnan vaikuttavuuden arviointiin ei kuitenkaan sisällä kanslian yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita. Eduskunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus voidaan johtaa kansanedustajien toiminnan tuloksista, ei eduskunnan kanslian toiminnan kautta. Kansanedustajien toiminnan vaikuttavuutta ei puolestaan arvioida eduskunnan kanslian vaan kansalaisten toimesta. Tästä johtuen yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet eivät ole eduskunnan kanslian toiminnassa ensisijaisia.

Toiminnallinen tehokkuus

Eduskunnan kanslian henkilötyövuosi- ja kustannuskehitystä voidaan kuvata kanslian toimintayksiköiden kautta. Eduskunnan kansliassa toimintayksiköt on muodostettu pitkälti niiden tehtäväalueiden mukaisesti, joten toimintayksikköpohjainen kuvaus antaa hyvän kuvan kehityksestä tehtäväalueittain. Tukitoimintojen kustannuksia ei ole vieritetty ydintoiminnoille, vaan tehtäväalueet on kuvattu erillisinä kokonaisuuksina.

(1000 euroa)	2015		2016		2017	
	htv	euroa	htv	euroa	htv	euroa
Eduskunnan kanslia, pääsihteeri	6,1	1 341	7,5	1 005	8,9	1 467
Keskuskanslia (täysistuntotyö)	58,8	4 507	58,5	4 528	58,5	4 369
Valiokuntasihteeristö	64,2	6 626	63,9	7 056	63,9	6 817
Hallinto- ja palveluosasto	164,0	23 026	157,6	22 588	157,5	21 863
Kansainvälinen osasto	18,4	3 512	18,2	2 990	20,7	3 285
Tieto- ja viestintäosasto	70,6	6 127	69,7	5 900	68,1	5 793
Turvallisuusosasto	43,3	2 875	44,6	2 898	43,7	2 725
Tarkastustoimi	1,0	151	1,0	150	1,0	146
Kansanedustajan avustajat	130,5	6 266	122,4	7 607	117,0	7 556
Eduskunnan kanslian toimintamenot yhteensä	556,9	54 431	543,4	54 722	539,3	54 021

Suurimmat prosentuaaliset muutokset menoissa vuoteen 2016 verrattuna tapahtuivat pääsihteerin toimintayksikössä sekä kansainvälisellä osastolla. Muutosta selittävät Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumat joiden kustannukset kohdistuivat pääsihteerin toimintayksikköön sekä eduskunnassa järjestetty Pohjoismaiden neuvoston 69. istunto, jonka kustannukset kohdistuivat kansainväliselle osastolle. Kansanedustajan avustajien henkilötyövuosien väheneminen johtuu ryhmäkansliamallin käyttöönotosta useassa eduskuntaryhmässä. Tämän seurauksena kansanedustajien avustajapalveluita tuotetaan yhä enenevässä määrin eduskunnan kanslian sijasta eduskuntaryhmien toimesta.

Eduskunnan kanslian toiminnan tehokkuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosiin 2015 ja 2016 verrattuna. Kanslialle osoitetut tehtävät on kyetty hoitamaan laadukkaasti annettujen resurssien puitteissa. Toiminnan jatkuva arviointi, kehittäminen ja tehostaminen ovat lähtökohtana kanslian toiminnan ja talouden suunnittelussa ottaen kuitenkin huomioon kansanedustajien työn erityispiirteet ja -vaatimukset.

Tuotokset ja laadunhallinta

Eduskunnan valtiosääntöisen toiminnan mahdollistaminen on eduskunnan kanslian ydintointia. Tämä näkökulma korostuu suoritteiden määrän ja laadun mittaamisessa.

Suoritteiden määrät

Eduskuntatyötä rytmittää merkittävästi osin vaalikauden eteneminen. Näin ollen etenään keskuskanslian ja valiokuntasihteeristön työssä suoritettavia ei ole mielekäästä verrata edellisvuoden suoritettuihin vaan edellisen vaalikauden vastaavan ajankohdan suoritettuihin. Vuoden 2017 valtiopäivät olivat vaalikauden kolmannet, joten vertailuun on otettu kahden edellisen vaalikauden kolmansien valtiopäivien suoritettavat.

Täysistuntotyössä valtiopäivien 2017 suoritettavat vastasivat keskeisiltä osiltaan vastaavia aikaisempia vaalikauden kolmansia valtiopäiviä, joskin kirjallisten kysymysten osalta muutos oli huomattava.

	2009 vp	2013 vp	2017 vp	Muutos 2013-2017 vp
Hallituksen esitykset, valtioneuvoston selonteot ja tiedonannot (kpl)	287	230	212	-7,8 %
Lakialoitteet (kpl)	127	80	97	+21,3 %
Talousarvioaloitteet (kpl)	1 199	1 232	1 077	-12,6 %
Toimenpideoitteet (kpl)	91	60	63	+5,0 %
Kirjalliset kysymykset (kpl)	1 110	1 232	653	-47,0 %
Täysistuntotunnit	579	479	496	+3,5 %
Vastaukset ja kirjelmät (sivuja)	2 006	1 888	2 090	+10,7 %
Puhemiesneuvoston kokoukset	129	129	139	+7,8 %

Valiokuntatyössä merkittävin muutos on valiokuntien kokousten määrän kasvu edellisiin vaalikausiin verrattuna.

Suorite/valtiopäivät	2009 vp	2013 vp	2017 vp	Muutos 2013-2017 vp
Kokoukset	1264 (ei VaV:n jaostoja)	1336	1701	+27,3 %
Mietinnöt ja lausunnot	645	605	578	-4,5 %
Mietinnöt	288	253	224	-11,5 %
Lausunnot	357	352	354	+0,6 %

Eduskunnan kansainvälinen toiminta oli vuonna 2017 vilkasta ja etenkin puhemiestason vierailuja eduskunnassa oli normaalia enemmän. Alla olevassa taulukossa esitetyt lukumäärätiedot kuvaavat kansainvälisen toiminnan volyymeja. Suoritteina yksittäiset matkat, vierailut ja tilaisuudet eivät kuitenkaan ole yhteismitallisia, sillä niiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit vaihtelevat huomattavasti. Lukuihin eivät sisälly yksittäisten kansanedustajien ja virkamiesten kokousmatkat ja vierailut eikä valiokuntien isännöimät vierailut. Taulukosta on myös jätetty pois Suomi 100 -juhlavuoteen liittyvät kansainväliset tapahtumat sekä eduskunnassa syksyllä 2017 järjestetty Pohjoismaiden neuvoston 69. istunto siihen liittyvine kokouksineen.

	Tapahtumien lukumäärä yhteensä
Kansainvälisen osaston hallinnoimat matkat ja tilaisuudet	
Puhemiestason matkat	14
Puhemiestasoiset vierailut eduskuntaan	17
Muut vierailut eduskuntaan, ml. valtionpäämiesvierailut	37
Pohjoismaiden neuvosto	84 *)
Euroopan neuvosto	145 **)
Etyj	20 ***)
Arktinen valtuuskunta, kokoukset ja matkat	14
Itämeri-valtuuskunta, kokoukset ja matkat	12
IPU (Inter-Parliamentary Union), kokoukset ja matkat	8
Eduskunnan globaaliryhmä, tilaisuudet	5
Eduskunnan ihmisoikeustyöryhmä, tilaisuudet	17
Valiokuntien hallinnoimat matkat	
Valiokuntien delegaatiomatkat	21
Naton parlamentaarinen yleiskokous, matkat	5
Välimeren unionin parlamentaarinen yleiskokous, matkat	1

*) Kokoukset pitivät sisällään 2 täysistuntoa, 20 valiokuntakokousta, 8 komiteakokousta, 6 puheenjohtajiston kokousta sekä 5 työryhmän kokousta, 23 PN:n presidentin ja varapresidentin matkaa ja kokousta, 5 raportööriä matkaa, 2 eduskunnan isännöimää pyöreän pöydän kokousta, 9 valtuuskunnan ja 4 työvaliokunnan kokousta (PNSV:hen kuuluu 18+18 edustajaa ja ei laskettu matka/hlö)

**) 61 EN:n istuntoa, komiteakokousta, vaalitarkkailua ja suomalaisten edustajien raportointimatkaa ulkomaille, 76 yksittäistä matkaa (matka/hlö), 7 valtuuskunnan kokousta ja 1 eduskunnan isännöimä EN:n komiteakokous Helsingissä

***) 6 valtuuskunnan kokousta eduskunnassa, 8 Etyj-valtuuskunnan kv-kokousta, 2 vaalitarkkailumatkaa ja 4 yhden kansanedustajan matkaa Etyj-tehtäviin liittyen

Hallinto- ja palveluosaston palvelukeskus otti vuonna 2015 käyttöön palvelupyyntöjen hallintaan ns. tikeöntijärjestelmän laajemmassa mittakaavassa. It-palveluissa järjestelmä on ollut käytössä jo useita vuosia. Järjestelmä rekisteröi ja luokittelee toimintojen yhteiskäytössä olevien sähköpostiosoitteiden kautta tulevat palvelupyynnot. Järjestelmään siirryttiin toiminnoittain ja vaiheittain kesä-marraskuun aikana 2015. Palvelukeskuksen palvelupyyn-

nöistä merkittävä osa tulee edelleen henkilökohtaisiin sähköpostiosoitteisiin sekä puhelimitse tai suoraan asiakaspalvelupisteisiin. Näitä palvelupyynnöitä kirjataan harvoin palvelunhallintajärjestelmään, joskin it-palveluiden palvelupyynnöistä lähes kaikki kirjataan järjestelmään.

Alla olevaan taulukkoon on kirjattu vuosina 2015–2017 palvelunhallintajärjestelmän kautta tulleet, ratkaistut palvelupyynnöt. Palvelupyynnöiden vaativuus ja sisältö vaihtelevat merkittävästi. Palvelupyynnöiden vuosivertailussa vuoden 2015 luvut ovat muiden kuin it-palvelujen osalta osavuoden tuloksia.

Toiminto	2015	2016	2017	Muutos 2016-2017 %
Asiointi- ja logistiikkapalvelut	2 051	1 684	1 779	+5,6
Kokous- ja tapahtumapalvelut (sis. koulutus-, liikunta- ja yliviras- timestarin palvelut)	1 463	2 910	2 412	-17,1
Hankintapalvelut	16	300	522	+74,0
Henkilöstöhallinto (sis. rekryointipalvelut)	1 705	3 418	2 353	-31,2
It-palvelut	16 835	14 890	14 019	-5,8
Yhteensä	21 070	23 202	21 085	-9,1

Tieto- ja viestintäosastolla suoritteet liittyvät eduskunnan kirjaston, sisäiseen tietopalvelun sekä eduskuntatiedotuksen toimintaan.

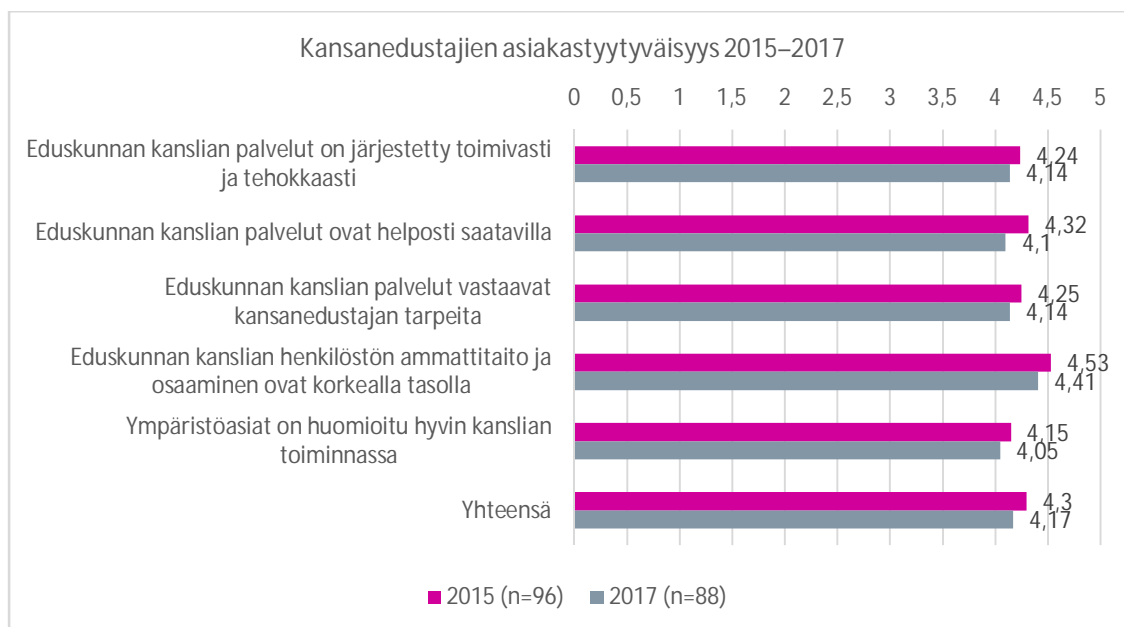
Suorite	Lukumäärä
Kirjaston asiakaskäynnit	31 828
Kirjalainat	66 640
- kaukopalvelu	2 280
Kirjaston tietopalvelutoimeksiannot	3 558
Kuvalainat	9 315
Tieto- ja viestintäosaston järjestämiin koulutuksiin osallistujat	1 300
Sisäisen tietopalvelun selvitys-, laskelma- ja analyysitoimeksiannot	1 300
Uutiskatsaukset	800
Julkaistut verkkouutiset	1 700
Twiiitit	1 500
- seuraajia	35 000
- näyttökertoja	2,3 milj.
Suorat verkkolähetykset	192
Vieraita opastetuilla kierroksilla (syksyn 8 viikon aikana)	17 000
- ryhmiä	670
Vieraita Eduskunnan avoimissa ovissa	6 500
Kansalaisinfon tilaisuudet	168
Tapahtumat/sidosryhmätillaisuudet	130
Mediapalvelu (infot, tiedotteet, tietopalvelu, mediatapaamiset)	kymmeniä/viikko

Palvelukyky sekä suoritteiden laatu

Eduskunnan kanslian palvelujen tuottamisessa korostuu kansanedustajanäkökulma. Kansanedustajien tyytyväisyyttä eduskunnan kanslian palveluihin kartoitetaan joka toinen vuosi toteutettavalla kyselyllä. Edellisen kerran kysely tehtiin keväällä 2015.

Vuoden 2017 kysely toteutettiin huhti–toukokuussa 2017. Kysymysten sanamuodot ja sisältö poikkesivat hieman edellisistä kyselyistä, joten vastausten keskiarvot eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään ja tuloksia voidaan pitää lähinnä suuntaa antavina. Kyselyyn vastasi 92 kansanedustajaa vastausprosentin ollessa 46 % (vuonna 2015 48,5 %).

Kyselyn mukaan kansanedustajat ovat edelleen hyvin tyytyväisiä kanslian palveluihin. Palvelukokonaisuuksien yleisarvosana oli 4,18 (vuonna 2015 4,2 asteikolla 1=ei lainkaan tyytyväinen–5=erittäin tyytyväinen). Vastauksissa ei ollut merkittävää eroa ensimmäisen kauden kansanedustajien ja toisen tai useamman kauden kansanedustajien välillä.

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat valiokunta- ja täysistuntopalveluihin, työterveyshuollon palveluun, tilojen siivoukseen, matkakorvausten maksatukseen sekä eduskunnan kanslian henkilöstön ammattitaitoon ja osaamiseen. Eduskunnan tietojärjestelmien ja internetin sekä intranetin hakupalvelujen toimivuudessa nähtiin edelleen eniten parantamisen varaa. Myös turvallisuusjärjestelyjä toivottiin kehitettävän edelleen. Arviot olivat hyvin samansuuntaiset kuin vuonna 2015.

Eduskunnan arvoista (ammattitaito, avoimuus, palveluhenkisyys) kansanedustajat kokivat palveluhenkisyys palvelun toteutuvan parhaiten käytännössä.

Vuosi	2013	2015	2017
Lainsäädäntötyöhön liittyvät täysistuntopalvelut	4,36	4,41	4,23
Vallioikuntapalvelut	4,37	4,39	4,49
Tieto- ja viestintäpalvelut	4,03	4,12	3,86
Kansainvälisiin asioihin liittyvät palvelut	4,02	4,21	4,17
Turvallisuuspalvelut	4,12	4,14	3,91
Hallinnolliset palvelut	3,96	4,07	4,03
Eduskunnan palvelut kokonaisuutena	4,19	4,30	4,18
Arvojen toteutuminen käytännössä		4,27	4,37

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön määrä ja rakenne

Eduskunnan kansliassa oli henkilöstöä vuoden 2017 lopussa yhteensä 537 henkilöä. Heistä valtaosa eli 79,7 % oli virkasuhteisia. Työsuhteisia oli 20,3 %.

Vakinaisen henkilöstön osuus oli 72,4 % ja määräaikaisen 27,6 %. Määräaikaisesta henkilöstöstä 104 oli kansanedustajien avustajia. Kanslian henkilöstön osuus väheni 2,9 % edellisvuodesta, mikä johtui pääosin uuden Sinisen eduskuntaryhmän päätöksestä ottaa käyttöön ryhmäkansliamalli. Vuoden 2017 lopussa 86:n kansanedustajan avustaja työskenteli eduskunnan kanslian sijasta eduskuntaryhmän palveluksessa ryhmäkansliamallin mukaisesti. Ryhmäkansliamalli on käytössä Sosialidemokraattisessa eduskuntaryhmässä, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmässä, Vihreässä eduskuntaryhmässä, Kristillisdemokraattisessa eduskuntaryhmässä sekä Sinisessä eduskuntaryhmässä.

Henkilötyövuosien (htv) määrä vuonna 2017 oli yhteensä 539,3¹.

Henkilöstömäärä vuonna 2017

Henkilöstö	2017
Virkasuhteisia	428
Työsuhteisia	109
Kokoaikaisia	503
Osa-aikaisia	34
Vakinaisia	389
Määräaikaisia	148
Naisia	327
Miehiä	210
Kokonaislukumäärä	537

---

¹ Henkilömäärissä ja henkilötyövuosissa on mukana yksi Hallinto- ja palveluosaston toisessa organisaatiossa tehtäväkierrossa oleva henkilö.

Henkilöstömäärä yksiköittäin/osastoittain 2017

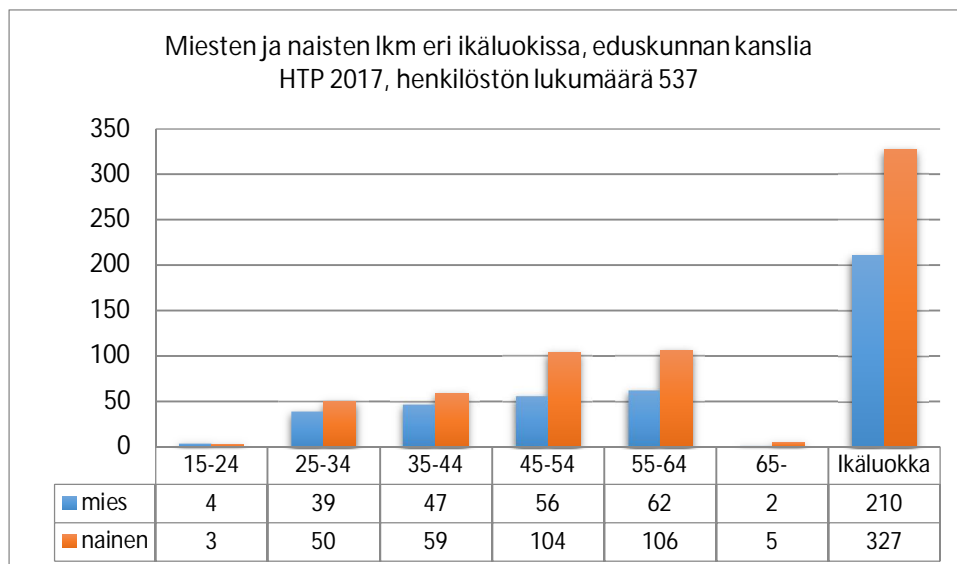
	Vakinaisia	Määräaikaisia	Yhteensä	% koko henkilöstöstä
Eduskunnan kanslia yhteiset	5	3	8	1,5
Keskuskanslia	61	5	66	12,3
Hallinto- ja palveluosasto	145	17	162	30,2
Valiokuntasihteeristö	59	7	66	12,3
Tieto- ja viestintäosasto	61	6	67	12,5
Kansainvälinen osasto	16	3	19	3,5
Turvallisuusosasto	41	3	44	8,2
Sisäinen tarkastus	1	0	1	0,2
Kansanedustajan avustajat	0	104	104	19,4
Yhteensä	389	148	537	100,0

Henkilöstön ikärakenne

Eduskunnan kanslian henkilöstön keski-ikä oli 47,6 vuotta. Miesten keski-ikä oli 46,6 vuotta ja naisten 48,2 vuotta.

Vähintään 45-vuotiaiden osuus henkilöstöstä oli vuoden lopussa 62,4 %. Alle 35-vuotiaita henkilöstöstä oli 17,9 %. Eduskunnan kanslian suurin ikäryhmä olivat 55–64 –vuotiaat, joita oli 31,3 % henkilöstöstä.

Miesten ja naisten osuudet eri ikäluokissa 2017

Virkasuhteisen henkilöstön jakautuminen tehtävatasoille

Eduskunnan kanslian virkasuhteessa olevat, epj-palkkausjärjestelmään kuuluvat henkilöt (410 henkilöä) on luokiteltu Tahti-raportoinnissa valtion palkkatilastointiluokituksen mukaisella tehtävätasoluokituksella. Seuraavaan tarkasteluun on otettu mukaan myös epj-palkkausjärjestelmän ulkopuolisista virkamiehistä (18 henkilöä) eduskunnan kanslian sopimuspalkkaiset, johtavat virkamiehet (13 henkilöä).

Työsuhteinen henkilöstö jää tämän tarkastelun ulkopuolelle, koska heihin ei sovelleta tehtävien vaativuusluokittelua, joka on tehtävätasojaottelun perusteena.

Henkilöstön tehtävärakennetta kuvaavissa tarkasteluissa on käytetty seuraavaa tehtävätasoluokitusta:

Johtavat virkamiehet ja toimistopäälliköt: Tähän ryhmään kuuluvat eduskunnan kanslian johtavat virkamiehet sekä toimistopäälliköt ja toimistoihin verrattavien toimintayksiköiden esimiehet.

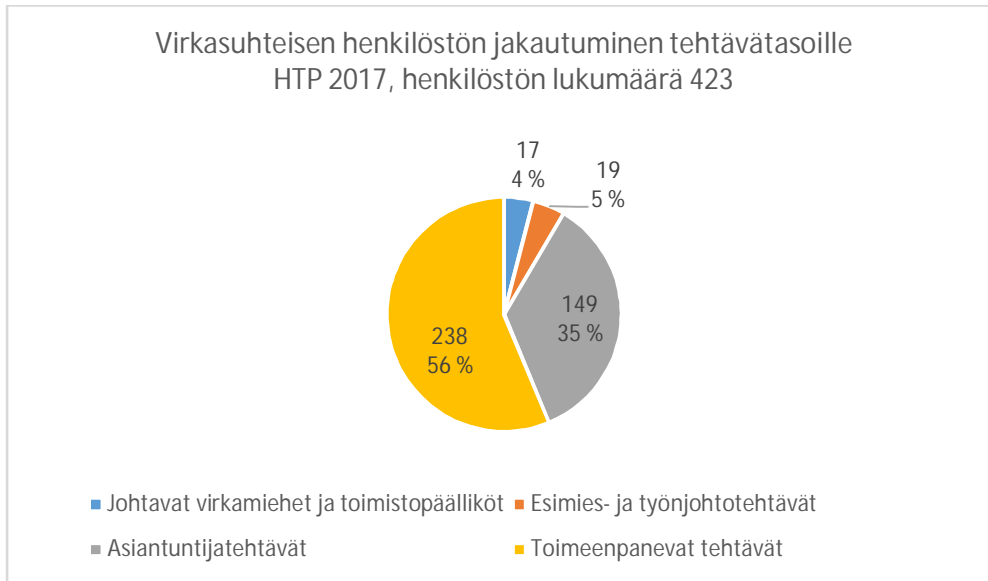
Esimies- ja työnjohtotehtävät: Tähän ryhmään luetaan virkamiehet, jotka toimivat työnjohto- ja esimiestehtävissä, mutta eivät kuulu johtavien virkamiesten ja toimistopäälliköiden ryhmään. Työnjohto- ja esimiestehtävien osuus työajasta on yli puolet. Esimiestehtäväryhmään kuuluu useita suorittavien tehtävien työnjohtotehtäviä.

Asiantuntijatehtävät: Tässä ryhmässä ovat virat ja tehtävät, joissa käytetään virkamiesvaltaa tai tehdään vaativia asiantuntijatyöitä. Johto- ja esimiestöiden osuus on alle puolet kokonaistyöajasta.

Toimeenpaneuvat tehtävät: Tähän ryhmään kuuluvat tehtävät, joista valtaosa tehdään annettujen ohjeiden tai toimeksiantojen perusteella. Tehtäviin ei sisälly esimies- tai johtamistehtäviä.

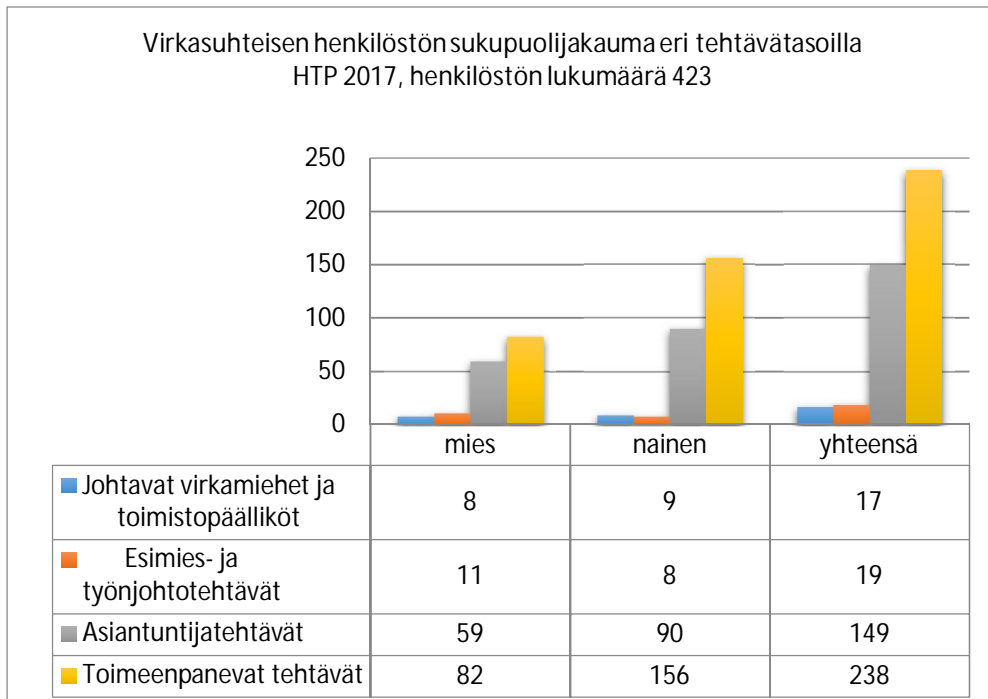
Toimeenpaneuvat tehtävät muodostavat suurimman tehtävätasoryhmän. Eduskunnan kansliassa toimeenpaneuvien tehtävien ryhmään on luokiteltu mm. palveluneuvojen ja laitoshuoltajien tehtävät sekä yleiset toimistotyöt.

Virkasuhteisen henkilöstön jakautuminen eri tehtävätasolle 2017

Johtotason-, esimies- ja työnjohtotehtävissä miesten osuus oli 52,8 % ja naisten osuus 47,2 %. Asiantuntijatehtävissä oli puolestaan naisia 60,4 % ja miehiä 39,6 %. Toimeenpaneuvissa tehtävissä naisten osuus oli 65,5 % ja miesten osuus 34,5 %.

Virkasuhteisen henkilöstön sukupuolijakauma eri tehtävätasolla 2017

Henkilötyövuodet ja henkilöstömenot

Eduskunnan kanslian henkilöstön määrä oli 537 henkilöä vuonna 2017 ja heidän tuottamiensa henkilötyövuosien määrä 539,3 henkilötyövuotta (htv). Henkilötyövuoden hintaan lasketaan kaikki työnantajan maksamat kulut ja siten muodostuvat ns. kokonaistyövoimakustannukset. Näin laskettuna yhden henkilötyövuoden hinta oli 63 571 euroa. Henkilötyöpäivän hinta oli 253,27 euroa.

Henkilötyövuodet, henkilötyövuoden hinta ja henkilötyöpäivän hinta 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Henkilötyövuosien määrä (HTV)	601,4	556,9	543,4	539,3
Henkilötyövuoden hinta (Kokonaistyövoimakustannukset €/HTV)	64 130	65 780	64 693	63 571
Henkilötyöpäivän hinta (€)	255,50	261,03	256,72	253,27

Koulutus ja kehittäminen

Eduskunnan kanslian henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin 1,8 työpäivää/htv ja keskimäärin 1 088 euroa/htv. Tässä kustannuksiin sisältyvät sekä koulutuksesta aiheutuneet välittömät kustannukset (mm. kurssi- ja seminaarimaksut) että välilliset kustannukset (keskimääräiset koulutusajan palkat työnantajamaksuineen).

Vuonna 2017 koulutusta järjestettiin muun muassa vieraisiin kieliin ja kulttuureihin, hyvään virkakieleen, tiedonhakuun, projektinhallintaan, hankintasopimusten hallintaan, median kohtaamiseen sekä terveyteen ja hyvinvointiin liittyen.

Eduskunnan kanslian henkilöstön koulutusmenot vuonna 2017 olivat 377 766 euroa.

Koulutus ja kehittäminen sekä koulutuskustannukset 2014–2017, €/htv

Vuosi	2014	2015	2016	2017
Koulutus ja kehittäminen (sis. sekä välittömät että välilliset kustannukset), €/htv	928	1 035	1 061	1 088
Välittömät koulutuskustannukset, €/htv *)	502	563	577	700

*) Kiekuun siirtyminen lokakuussa 2016 muutti koulutuskustannusten tiliointiä. Tämän johdosta vuoden 2016 ja sitä aiemmat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoden 2017 tietoihin.

Henkilöstön työkuunto

Sairauspoissaolot

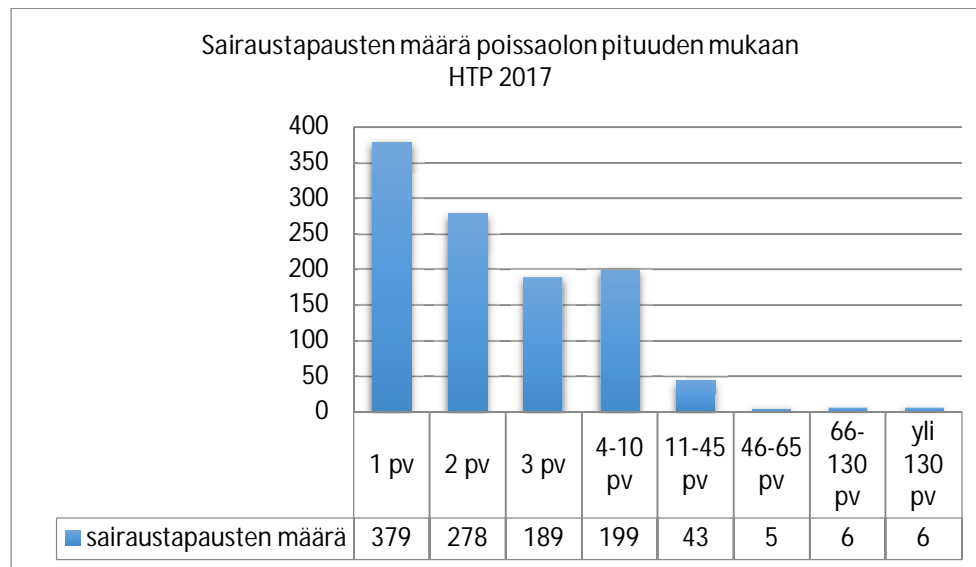
Sairauspäivien määrä nousi edellisvuoden 4639 päivästä 5684 päivään (22,5 %). Lyhyiden (1–3 pv) sairauspoissaolojen määrä lisääntyi edellisvuodesta 2,7 %, ja pitkien sairauspoissaolojen määrä (4– pv) lisääntyi 4,4 %. Sairauspoissaolojen osuus (työpäivää/htv) nousi 10,5 pv/htv:een.

Mikäli sairauspäivän kustannuksena käytetään keskimääräistä henkilötyöpäivän hintaa, olivat sairauspoissaolojen kustannukset vuonna 2017 1 439 587 euroa.

Sairaustapausten ja sairauspäivien määrä yhteensä vuonna 2017 eduskunnan kansliassa

Sairaustapauksia kpl	Sairauspäiviä kpl	Pv/tapaus	Tapauksia/edunsaaja	Pv/edunsaaja	Tapauksia/htv	Pv/htv
1 105	5 684	5,1	2,8	14,4	2,0	10,5

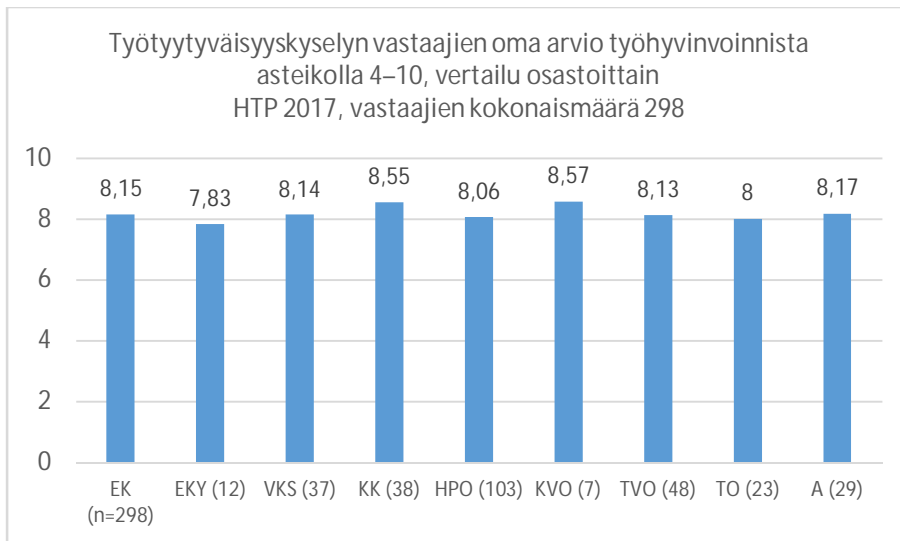
Sairaustapausten määrä poissaolon pituuden mukaan 2017

Työhyvinvointi

Eduskunnan kansliassa toteutettiin työtyytyväisyyskysely loka-marraskuussa 2017. Kyselyyn vastasi 298 henkilöä vastausprosentin ollessa 53 %. Vastaajien oma arvio työhyvinvoinnistaan asteikolla 4–10 oli 8,15. Kommentteja ja kehittämisehdotuksia annettiin yhteensä 858 ja ne vietiin 19 teeman alle. Eniten kommentteja ja kehittämisehdotuksia annettiin palkitsemiseen ja palkkaukseen, kehityskeskusteluihin, tasapuolisuuteen ja tasa-arvoon, töiden organisointiin ja kehittämiseen sekä palavereihin, vuorovaikutukseen ja verkostoitumiseen liittyen. Eduskunnan kanslian tulokset olivat hieman paremmat kuin valtiolla yleensä.

Työtyytyväisyyskyselyn vastaajien oma arvio työhyvinvoinnista asteikolla 4–10, vertailu osastoittain

Toimintakertomuksen henkilötiedot taulukkona

	2015	2016	2017	Vuosi- muutos %
1. Henkilöstöresurssit				
henkilöstömäärä	555	553	537	-2,9
naiset	343	334	327	-2,1
miehet	212	219	210	-4,1
henkilötyövuodet	556,9	543,4	539,3	-0,8
keski-ikä	46,8	47,1	47,6	1,2
naiset	47,1	47,7	48,2	1,2
miehet	46,2	46,1	46,6	1,1
henkilöstömäärät ikäluokittain				
-24	14	13	7	-46,2
25-34	101	96	89	-7,3
35-44	108	108	106	-1,9
45-54	157	155	160	3,2
55-64	168	176	168	-4,5
65-	7	5	7	40,0
koulutustasoindeksi				
5,0	5,0	5,2	5,3	0,7
naiset	5,0	5,4	5,4	-0,1
miehet	4,9	5,0	5,1	2,0
vakinaiset				
398	398	399	399	0,0
naiset	249	251	250	-0,4
miehet	149	148	149	0,7

	2015	2016	2017	Vuosi- muutos %
määräaikaiset	157	154	138	-10,4
naiset	94	83	77	-7,2
miehet	63	71	61	-14,1
kokoaikaiset	523	515	503	-2,3
naiset	320	307	303	-1,3
miehet	203	208	200	-3,8
osa-aikaiset	32	38	34	-10,5
naiset	23	27	24	-11,1
miehet	9	11	10	-9,1
säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %				0,0
palkkasumma, €/vuosi	29 025 197,4	28 412 577,3	28 327 386,7	-0,3
josta johdon palkkasumma, €/vuosi	386 093,5	413 930,1	418 127,3	1,0
tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
josta johdon tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
luontoisetuudet, €/vuosi	640 739,5	635 836,5	655 078,8	3,0
josta johdon luontoisetuudet, €/vuosi	5 472,2	5 426,3	6 090,5	12,2
henkilösivukulut, €/vuosi	6 038 415,3	5 086 309,2	4 481 516,1	-11,9
josta eläkekulut, €/vuosi	5 591 049,2	4 617 697,4	4 348 209,4	-5,8
kokonaistyövoimakustannukset, €/vuosi	36 634 269,8	35 157 271,0	34 283 858,1	-2,5
tehdyn työajan palkkojen %- osuus palk- kasummasta	77,9	79,3	78,9	-0,5
välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	14 030 783,8	12 622 836,6	11 929 008,3	-5,5
välillisten työvoimakustannusten %- osuus tehdyn työajan palkoista	62,1	56,0	53,4	-4,7
henkilötyövuoden hinta, €	65 780,4	64 693,4	63 571,1	-1,7
2. Työhyvinvointi				
kokonaistyötyytyväisyysindeksi	3,6		3,7	100,0
lähtövaihtuvuus, %	6,8	9,2	9,6	4,3
tulovaihtuvuus, %	3,6	4,1	3,3	-21,5
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,2	0,0	0,7	100,0
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	9,0	8,5	10,5	23,5
sairaustapauksien lkm	1 161	1 072	1 105	3,1
3. Henkilöstöinvestoinnit				
työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	376,7	382,3	291,9	-23,6
työkunnan edistäminen, €/htv	1 105,2	1 060,0	1 044,6	-1,4
koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	2,1	1,7	1,8	8,0
koulutus ja kehittäminen, €/htv	1 034,6	1 060,9	1 087,6	2,5
työterveyshuolto, €/htv	573,1	539,3	487,5	-9,6
henkilöstöinvestoinnit yhteensä, €/htv	3 089,6	3 042,5	2 911,7	-4,3

Tilinpäätösanalyysi

Rahoituksen rakenne

Eduskunnan ja eduskunnan kanslian rahoitus tulee kokonaisuudessaan valtion talousarvion kautta. Vuonna 2017 rahoitukseen sisältyi myös 0,11 milj. euroa työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahaa, joka siirrettiin tilijaottelumuutoksella eduskunnan käyttöön Naisille suunnatun innovaatiopalkinnon myöntämistä varten.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätöstarkastelussa on eduskunnan pääluokasta huomioitu eduskunnan kanslian (21.10.) lisäksi myös kansanedustajat (21.01.), eduskunnan oikeusasiamies (21.20.) sekä eduskunnan muut menot (21.90.). Eduskunnan kanslia budjetoit määrärahat kansanedustajien toimintamenoihin sekä eduskuntaryhmien ryhmäkanslioille, joiden määrärahat muodostavat eduskunnan muut menot. Eduskunnan kirjanpitoyksikkö puolestaan muodostuu eduskunnan kansliasta ja eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta.

Yllä oleva rajausta huomioiden eduskunnan pääluokassa vuoden 2017 talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät vain eduskuntaryhmien avustajatuen (21.10.51) osalta. Kaikkien muiden momenttien määrärahat riittivät. Eduskunnan talousarvio oli 159,23 milj. euroa (vuonna 2016 143,40 milj. euroa) ja talousarvion käyttö 134,44 milj. euroa (vuonna 2016 129,63 milj. euroa). Lisäksi edellisiltä vuosilta siirtynyttä erää käytettiin 10,39 milj. euroa (vuonna 2016 21,01 milj. euroa). Mikäli edellä mainituista määrärahoista jätetään huomiomatta arvonlisäverot, eduskunnan oikeusasiamies sekä Naisille suunnattu innovaatiopalkinto, olivat eduskunnan menot vuonna 2017 124,6 milj. euroa (vuonna 2016 129,5 milj. euroa). Jokaista suomalaista kohden eduskunnan menot olivat noin 23 euroa.

Kansanedustajien toimintamenot

Kansanedustajien toimintamenoihin (21.01.01.) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 21,64 miljoonaa euroa (vuonna 2016 21,78 milj. euroa). Määrärahan vuosittainen vaihtelu on ollut hyvin pientä. Sen lievään laskuun on vaikuttanut pääasiassa kansanedustajien kotimaan matkakulujen sekä henkilösivukulujen pieneneminen. Toisaalta kansanedustajien palkkioita korotettiin 1.2.2016 lukien 0,43 prosentilla.

Vuodelle 2017 myönnetystä 21,64 milj. euron määrärahasta käytettiin 21,15 milj. euroa (vuonna 2016 21,16 milj. euroa). Laskua edellisvuodesta oli 0,02 %.

Eduskunnan kanslian toimintamenot

Eduskunnan kanslian toimintamenoihin (21.10.01) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 54,03 miljoonaa euroa (vuonna 2016 52,38 milj. euroa) ja määrärahan käyttö oli 51,00 milj. euroa eli 94,4 % (vuonna 2016 51,92 milj. euroa). Laskua edellisvuodesta oli 0,92 milj. euroa eli 1,8 %.

Talousarviossa kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan kanslian palveluksessa olevien kansanedustajien avustajien kustannukset 4,80 milj. euroa (käyttö vuonna 2017 4,54 milj. euroa). Neljän eduskuntaryhmän (kesk, kok, ps, r) avustajat työskentelevät eduskun-

nan kanslian palveluksessa, kun taas muut eduskuntaryhmät tarjoavat edustajilleen avustajapalvelut eduskuntaryhmien kanslioista. Näille eduskuntaryhmille maksettava avustajatuki (21.10.51) kompensoi avustajien palkkaamisesta aiheutuvia menoja.

Eduskunnan kanslian toimintamenomomentin käyttö jakautui kululajeittain seuraavasti:

Kululaji (1 000 euroa)	2016	2017	%-osuus	Muutos	Muutos 2016/2017 %
Henkilöstökulut	32 937	32 155	63,1	-782	-2,4
Palvelujen ostot	11 165	11 626	22,8	461	+4,1
Muut kulut	3 346	4 004	7,9	658	+19,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 545	2 926	5,7	-619	-17,5
Vuokrat	139	150	0,3	11	+7,5
Sisäiset kulut	0	3	0,01	3	+1 909,1
Siirtotalouden kulut	712	0	0	-712	-100,0
Käyttöomaisuushankinnat	79	137	0,3	58	+73,0
Toiminnan tuotot	-2	0	0	-2	-100,0
Kaikki yhteensä	51 922	51 000	100,0	-922	-1,8

Eduskunnan kanslian palkkamenot henkilösivukuluineen ilman kansanedustajien avustajien palkkoja olivat 27,42 milj. euroa (vuonna 2016 28,32 milj. euroa). Laskua oli 0,90 milj. euroa eli 3,1 %.

Suurimpana yksittäisenä syynä menojen vähenemiselle on henkilöstökulujen pieneneminen 0,8 milj. eurolla. Tähän vaikuttivat etenkin henkilöstömäärän lasku, työnantajamaksujen alentuminen vuoden 2016 18,7 %:sta vuoden 2017 16,8 %:iin sekä kilpailukykysovimuksen mukainen 30 %:n lomarahaleikkaus. Toisaalta henkilöstökuluja kasvattivat eduskunnan omat päätökset eduskunnan palkkausjärjestelmän (EPJ) mukaisten suoritusarviointien ja vaativuusluokkien korotuksista. Palvelujen ostoja kasvattivat etenkin eduskunnan peruskorjaukseen liittyvät korjaus- ja kunnossapitopalvelut sekä muut palvelujen ostot. Toisaalta laskua tapahtui asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostoissa sekä tietoliikennekuluissa. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa laskua selittää etenkin arvoltaan vähäisten koneiden, kalusteiden ja laitteiden vähentyneet kustannukset.

Merkittävää muutosta muissa kuluissa ja siirtotalouden kuluissa selittää kirjauskäytännön muutos Kiekuun siirtymisen yhteydessä 1.10.2016. Ennen Kiekuun siirtymistä ulkomaille maksetut jäsenmaksut, suurimpana eränä eduskunnan jäsenmaksu Pohjoismaiden neuvostolle, sisältyivät siirtotalouden kuluihin ulkomaille. Kiekuun siirtymisen jälkeen nämä jäsenmaksut ovat sisältyneet muihin kuluihin.

Vuonna 2017 suurina kertaluonteisina erinä olivat Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumat sekä (0,32 milj. euroa) ja Pohjoismaiden neuvoston 69. istunto eduskunnassa (0,26 milj. euroa). Ne kasvattivat menoja yhteensä 0,58 milj. euroa.

Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot

Vuodesta 2012 lähtien eduskunnan talousarviossa on ollut oma momentti peruskorjauksesta johtuvia toimintamenoja varten. Peruskorjaukseen liittyviin toimintamenoihin (21.10.02) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 6,89 miljoonaa euroa (vuonna 2016 4,94 milj. euroa). Vuoden 2017 määrärahasta käytettiin 5,88 milj. euroa (vuonna 2016 4,52 milj. euroa). Kasvua edellisvuodesta oli 30,1 %. Peruskorjauksen toimintamenoille on tyypillistä suuri vuotuinen vaihtelu johtuen eduskunnan peruskorjauksen etenemisestä.

Vuonna 2017 82,7 % menoista liittyi kiinteistötoimeen, mutta mukana oli myös turvallisuuteen (14,8 %) ja tietohallintoon (2,5 %) liittyviä menoja. Suurimpina erinä olivat korjaus- ja kunnossapitopalvelut sekä vuokrat. Peruskorjauksen toimintamenoista maksettiin myös 5,7 htv:n palkkakustannukset.

Arvonlisäveromenot

Arvonlisämenoihin (21.10.29) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 15,50 miljoonaa euroa (vuonna 2016 15,00 milj. euroa). Vuoden 2017 määrärahasta käytettiin 14,15 milj. euroa (vuonna 2016 15,17 milj. euroa). Laskua edellisvuodesta oli 6,7 %.

Avustajatuki eduskuntaryhmille

Eduskuntaryhmille maksettavaan avustajatukeen (21.10.51) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 2,79 miljoonaa euroa (vuonna 2016 4,16 milj. euroa). Vuoden 2017 määrärahasta käytettiin 3,02 milj. euroa (vuonna 2016 2,80 milj. euroa), joten talousarviomäärärahan ylitys oli 0,23 milj. euroa (8,3 %). Syynä ylitykseen oli Sinisen eduskuntaryhmän perustaminen ja ryhmän siirtyminen ns. ryhmäkansliamalliin 16.8.2017 lukien. Muutoksen myötä Sinisen eduskuntaryhmän avustajapalvelut on järjestetty eduskunnan kanslian sijasta eduskuntaryhmän toimesta ja ryhmälle ryhdyttiin maksamaan avustajatukea kompensoimaan avustajien palkkaamisesta aiheutuvia menoja. Vastaavasti eduskunnan kanslian toimintamenot pienenevät Sinisen eduskuntaryhmän avustajien menojen verran.

Vuoden 2017 lopussa avustajatukea maksettiin viidelle eduskuntaryhmälle (sd, sin, vihr, vas, kd). Tuen suuruus eli edustajakohtainen kompensatio oli 1.3.2017 lukien 3 382 euroa/edustaja/kk (1.3.2016 lukien 3 421,25 euroa/edustaja/kk ja 23.4.2015 lukien 3 469,25 euroa/edustaja/kk).

Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet

Tietohallinnon laitehankintoihin ja kehittämishankkeisiin (21.10.70) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 5,33 miljoonaa euroa (vuonna 2016 2,39 milj. euroa). Määrärahaa siirtyi edelliseltä tilikaudelta 2,56 miljoonaa euroa, joka koostui vuodelta 2015 siirtyneestä 0,17 miljoonan euron määrärahasta sekä vuoden 2016 käyttämättä jääneestä 2,39 miljoonan euron määrärahasta. Määrärahaa oli näin ollen vuonna 2017 käytettävissä 7,88 miljoonaa euroa.

Vuonna 2017 määrärahan käyttö oli 4,85 milj. euroa (vuonna 2016 2,09 milj. euroa), joka koostui edelliseltä tilikaudelta siirtyneestä erästä 2,56 milj. euroa sekä vuoden 2017 talousarviomäärärahasta 2,29 milj. euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 132,1 %. Merkittävä osa kasvusta selittyy Eduskuntatalon peruskorjauksen tietotekniikka- ja av-hankinnoilla sekä salijärjestelmän uusimisella. Talousarviomäärärahasta jäi käyttämättä 3,04 milj. euroa, joka siirtyi vuodelle 2018.

Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset

Eduskunnan rakennusten peruskorjaukseen (21.10.74) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 44,0 miljoonaa euroa (vuonna 2016 32,00 milj. euroa). Määrärahaa siirtyi edelliseltä tilikaudelta 7,83 miljoonaa euroa, joten määrärahaa oli vuonna 2017 käytettävissä 51,83 miljoonaa euroa.

Vuonna 2017 määrärahaa käytettiin 34,62 milj. euroa (vuonna 2016 42,92 milj. euroa), joka koostui edelliseltä tilikaudelta siirtyneestä erästä 7,83 milj. euroa sekä vuoden 2017 talousarviomäärärahasta 26,79 milj. euroa. Laskua edellisvuodesta oli 19,3 %. Määrärahan vuosittaiset vaihtelut ovat olleet suuria ja niitä selittää eduskunnan peruskorjauksen eteneminen. Talousarviomäärärahasta jäi käyttämättä 17,21 milj. euroa, joka siirtyi vuodelle 2018.

Peruskorjauksen menot jakaantuivat vuonna 2017 eri kohteisiin seuraavasti:

Rakennus	Käyttö 2017 (milj. euroa)
Eduskuntatalo (E-rakennus)	34,17
Pikkuparlamentti (F-rakennus)	0,07
Vesper 2008 /maanalaiset tilat (M-rakennus)	0,15
C-rakennus	0,01
D-rakennus	0,22

Vuosien 2007-2017 aikana peruskorjaukseen on käytetty investointimäärärahoja yhteensä 251,99 milj. euroa. Eduskuntatalon taloudellinen loppuselvitys valmistuu vuonna 2018, jolloin maksetaan vielä auki olevia eriä ja muutostöitä. Koko eduskunnan peruskorjaushankkeen kustannusarvio on 272,5 milj. euroa.

Eduskunnan oikeusasiamies

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslialle (21.20.01) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 6,20 miljoonaa euroa (vuonna 2016 6,49 milj. euroa). Vuoden 2017 määrärahasta käytettiin 5,97 milj. euroa (vuonna 2016 5,81 milj. euroa). Kasvua edellisvuodesta oli 2,8 %. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian lisäksi eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenoihin sisältyvät myös Ihmisoikeuskeskuksen menot.

Eduskunnan muut menot

Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (21.90.50) muodostaa eduskunnan muut menot. Niihin myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 4,08 miljoonaa euroa (vuonna 2016 4,08 milj. euroa). Tuen käyttötarkoitus on säädetty momentin perusteluissa sekä tuen suuruus ja määräytymisperusteet talousarvion perustelujen selvitysosassa. Ryhmäkansliarahaa maksettiin vuonna 2017 yhdeksälle eduskuntaryhmälle. Vuoden 2017 määrärahasta käytettiin 4,08 milj. euroa (vuonna 2016 4,08 milj. euroa).

Naisille suunnattu innovaatiopalkinto

Työ- ja elinkeinoministeriö siirsi tilijaottelumuutoksella 0,11 miljoonaa euroa eduskunnan käyttöön liittyen Naisille suunnattuun innovaatiopalkintoon. Vuosina 2017–2019 jaettava 0,11 milj. euron palkinto myönnettiin ensimmäistä kertaa kesäkuussa 2017.

Tuotto- ja kululaskelma

Tilikauden 2017 tuotto-/kulujäämä oli -108,55 milj. euroa (vuonna 2016 -110,17 milj. euroa, laskua 1,5 %).

Toiminnan tuotot vuonna 2017 olivat 0,11 milj. euroa (vuonna 2016 0,10 milj. euroa, kasvua 3,1 %). Ne koostuvat suurimmaksi osaksi eduskunnan postin palvelupisteen myynneistä, joissa tapahtui vähäinen muutos vuoteen 2016 verrattuna.

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut olivat seuraavat:

Kululaji (1 000 euroa)	2016	2017	Muutos	Muutos 2016/2017 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 140	3 508	-632	-15,3
Henkilöstökulut	57 315	53 217	-4 098	-7,1
Vuokrat	1 752	1 582	-170	-9,7
Palvelujen ostot	56 349	49 256	-7 093	-12,6
Muut kulut	6 326	9 958	3 633	+57,4
Sisäiset kulut	0,1	3	3	+1 909,1
Valmistus omaan käyttöön (-)	-42 921	-34 620	8 302	+19,3
Poistot	4 555	4 396	159	-3,5
Toiminnan kulut yhteensä	87 516	87 301	-215	-0,2

Toiminnan kulut vuonna 2017 olivat 87,30 milj. euroa (vuonna 2016 87,52 milj. euroa). Laskua oli -0,2 %. Toiminnan kuluissa merkittävimmät erät ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot.

Henkilöstökulut olivat 53,22 milj. euroa (vuonna 2016 57,21 milj. euroa). Ne laskivat 4,10 milj. euroa eli 7,1 %. Henkilöstökuluja tarkasteltaessa on huomioitava, että eduskunnan siirtyminen Kiekuun 1.10.2016 muutti kirjauskäytäntöjä. Ennen Kiekuun siirtymistä virkamies-ten ja työsuhteisten henkilöiden lomarahat sisältyivät varsinaisiin palkkoihin, nyt ne näkyvät omana erillisenä eränä. Tämä selittää muutosta sekä varsinaisissa palkoissa että lomarahoi-ssa. Ulkopuolisten palkkioiden suurin erä ovat kansanedustajien palkkiot. Valtion kirjan-pitojärjestelmästä johtuen kansanedustajien palkkioita käsitellään ulkopuolisten kuluina, vaikka kyseessä on eduskunnan ydintoiminta. Kansanedustajien kulukorvaukset puolestaan sisältyivät henkilöstökuluihin eduskunnan Kiekuun siirtymiseen 1.10.2016 saakka, mistä lu- kien ne ovat sisältyneet muihin kuluihin. Tämä selittää suurimmalta osin henkilöstökulujen laskua sekä eroa vuosien 2016 ja 2017 henkilöstökulujen ja muiden kulujen välillä. Vuonna 2017 henkilöstökulujen pienenemiseen vaikuttivat myös alentuneet työnantajan sivukulut sekä kilpailukykykysymyksen mukainen 30 %:n lomarahaleikkaus.

Palvelujen ostot olivat 49,26 milj. euroa ja ne vähenivät 7,09 milj. eurolla eli 12,6 %. Merkit- tävin vähennys tapahtui muiden rakennusten korjaus- ja kunnossapitopalveluissa liittyen eduskunnan peruskorjaukseen. Myös asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden ostot vähenivät.

Vuokrat vähenivät 0,17 milj. eurolla eli 9,7 %. Suurimpana syynä tähän oli eduskuntatalon peruskorjauksen ajaksi vuokratuista väistötiloista luopuminen loppuvuonna 2017.

Muissa kuluissa merkittävin erä kansanedustajien kulukorvausten lisäksi ovat matkustuspalvelut. Ne olivat vuonna 2017 3,4 milj. euroa ja kasvoivat vuodesta 2016 4,6 %. Muutosta jäsenmaksuissa ulkomaille selittää kirjauskäytännön muutos Kiekuun siirtymisen yhteydessä 1.10.2016. Ennen Kiekuun siirtymistä ulkomaille maksetut jäsenmaksut, suurimpana eränä eduskunnan jäsenmaksu Pohjoismaiden neuvostolle, sisältyivät siirtotalouden kuluihin ulkomaille. Kiekuun siirtymisen jälkeen nämä jäsenmaksut ovat sisältyneet muihin kuluihin.

Muutosta valmistuksessa omaan käyttöön selittää eduskunnan peruskorjaus ja siitä johtuva vuosittainen vaihtelu. Poistoissa ja rahoitustuotoissa ja -kuluissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia.

Siirtotalouden kuluissa siirtotalouden kulut kotitalouksille sisältää kesäkuussa 2017 maksetun Naisille suunnatun 0,11 milj. euron innovaatiopalkinnon. Muutosta siirtotalouden kuluissa ulkomaille selittää kohdassa Toiminnan kulut kuvattu ulkomaille maksettavien jäsenmaksujen kirjauskäytännön muutos. Muut siirtokauden kulut sisältävät avustukset eduskuntaryhmien ryhmäkansliolle sekä eduskuntaryhmille maksettavan avustajatuen. Vuonna 2017 maksettu avustajatuki kasvoi Sinisen eduskuntaryhmän siirryttyä ns. ryhmäkansliamalliin.

Suoritetut arvonlisäverot olivat vuonna 2017 14,15 milj. euroa. Laskua vuoteen 2016 verrattuna oli 1,02 milj. euroa (-6,7 %). Laskua selittävät etenkin vähentyneet palvelujen ostot.

Tase

Eduskunnan taseen loppusumma oli 348,25 milj. euroa (vuonna 2016 312,40 milj. euroa, kasvua 11,5 %).

Vastaavaa

Taseen Vastaavaa jakaantui tase-erittäin seuraavasti:

Tase-erä (1 000 euroa)	2016	2017	Muutos	Muutos 2016/2017 %
Kansallisomaisuus	255 440	289 992	34 553	+13,5
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	56 700	58 167	1 467	+2,6
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	258	91	-167	-64,8
Vastaavaa yhteensä	312 398	348 250	35 852	+11,5

Kansallisomaisuus

Kansallisomaisuuteen luettavat eduskunnan kiinteistöt on arvostettu vuoden 1997 kiinteistöveron perusteena käytettyihin verotusarvoihin. Niihin on lisätty peruskorjauksesta aiheutuneet investointikustannukset. Kansallisomaisuuteen kuuluvat eduskunnan maa-alueet, eduskuntatalo sekä siihen kiinteästi liittyvät A- ja B-rakennukset, toimistorakennus C siihen liittyvine varasto-, väestönsuoja- ja pysäköintitiloineen sekä toimistorakennus D. Kansallisomaisuuteen kuuluvista rakennuksista ja taideteoksista ei lasketa poistoja.

Kansallisomaisuuden arvo oli 289,99 milj. euroa (vuonna 2016 255,44 milj. euroa). Vuonna 2017 kansallisomaisuuteen kuuluvien rakennusten tasearvo oli 277,01 milj. euroa. Kasvua

vuoteen 2016 verrattuna oli 110,49 milj. euroa eli 66,4 %. Tämä selittyy eduskunnan peruskorjauksen valmistumiseen liittyviin investointien aktivointeihin Eduskuntatalon sekä C- ja D-rakennusten osalta.

Kansallisomaisuuden keskeneräiset muut rakennukset -kohtaan on kirjattu 0,23 milj. euroa eduskuntatalon peruskorjaukseen vuoden 2017 loppuun mennessä käytettyjä investointimenoja.

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuden arvo oli 58,17 milj. euroa (vuonna 2016 56,7 milj. euroa). Kasvua oli 1,47 milj. euroa eli 2,6 %.

Aineettomien keskeneräisten hankintojen arvo kasvoi 1,56 milj. euroa (84,3 %), mitä selittävät eduskunnan tietojärjestelmähankkeet. Aineellisissa hyödykkeissä merkittävimmän osuuden muodostavat Pikkuparlamentin tontti sekä toimistorakennus (39,42 milj. euroa). Rakennusten sekä koneiden ja laitteiden tasearvon alenemista selittävät poistot. Kesken-eräisten aineellisten hankintojen arvoa kasvattivat eduskunnan tietohallintoon ja turvallisuuteen liittyvät hankinnat.

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Lyhytaikaiset saamiset olivat 0,08 milj. euroa (vuonna 2016 0,25 milj. euroa). Ne vähenivät 0,16 milj. euroa eli -66,3 %. Myyntisaamiset 0,01 milj. euroa sisältävät eduskunnan hallinnon alan muilta virastoilta laskutetut yhteisten kulujen osuudet. Siirtosaamiset sisältävät vuonna 2016 Kelan palautukset, jotka eivät tuolloin ehtineet kirjautua oikealle tilikaudelle kuten vuonna 2017. Muut lyhytaikaiset saamiset 0,06 milj. euroa sisältävät eduskunnan Pohjoismaiden neuvostolta laskuttamia kuluja.

Vastattavaa

Taseen Vastattavaa jakaantui tase-erittäin seuraavasti:

Tase-erä (1 000 euroa)	2016	2017	Muutos	Muutos 2016/2017 %
Oma pääoma	297 840	334 740	36 901	+12,4
Vieras pääoma	14 558	13 510	-1 049	-7,2
Vastattavaa yhteensä	312 398	348 250	35 852	+11,5

Oman pääoman muutos selittyy etenkin edellisten tilikausien pääoman muutoksella. Vieraassa pääomassa siirtovelkojen suurin erä on lomapalkkavelkaa, jonka määrä oli 8,09 milj. euroa.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Eduskunnan kanslian johto vastaa kanslian sisäisen valvonnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus kanslian toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Kanslian johto on sisäisen tarkastuksen tukemana arvioinut sisäisen valvonnan nykytilaa ja kehittämistarpeita. Arvioinnissa on käytetty valtiovarainministeriön suosituksen mukaista COSO ERM -arviointikehikkoa.

Eduskunnan kanslian sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen nähden asianmukaista.

Kanslian perustehtävä, visio ja strategiset päämäärät on määritetty ja viestitty hyvin. Uusi strategia on laadittu vuosille 2016–2019. Koko henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua sen valmisteluun. Strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi on määritetty konkreettiset toimenpiteet vuosille 2017 ja 2018. Kanslian johtoryhmä on vahvistanut ne ja niiden toteutusvastuut.

Toimintasuunnitelmat laaditaan tukemaan strategisten tavoitteiden saavuttamista ja siirretään kehityskeskusteluissa yksilötasolle. Toiminnan suunnittelu tapahtuu varsin koordinoitusti.

Sisäinen toimintaympäristö ja toimintarakenteet ovat melko hyvällä tasolla. Arvot on määritetty uudelleen vuoden 2016 strategiatyön yhteydessä, mutta tuoreimman työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella niiden toteutumiseen arjen toiminnassa tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Organisaatorakenne, yksiköiden vastuut ja virkamiesten tehtäväkuvat ovat kohtuullisen selkeät. Kanslian henkilöstömäärä on vähentynyt, mikä osaltaan on edellyttänyt ja edellyttää jatkossakin palveluiden uudistamista ja toiminnan tehostamista.

Vuoden 2017 lopulla toteutetun työtyytyväisyyskyselyn perusteella työtyytyväisyys on kokonaisuutena tarkastellen hieman parantunut ja oli eri osa-alueilla – palkkausta koskevaa arviota lukuun ottamatta – vähintään tyydyttävä. Tämänkertaisen työtyytyväisyyskyselyn vastausprosentti laski vuoden 2015 kyselyyn verrattuna 60 prosentista 53 prosenttiin. Työtilat ja -välineet tukevat hyvin tehtävien hoitoa. Peruskorjauksen myötä on saatu aiempaa toimivammat tilat, jotka tukevat myös toimintojen ja palvelujen edelleen kehittämistä. Väistötiloista on voitu pääosin luopua. Mobiilit ja etäkäyttöiset IT-palvelut mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman etätyöskentelyn. Tietojärjestelmien häiriöttömyyttä ja käytettävyyttä on kuitenkin kehitettävä. Toimenpiteet käytettävyyden parantamiseksi ja mobiilikäytön helpottamiseksi ovat käynnissä.

Toimintoprosesseja on kuvattu mm. Palkeet-yhteistyöhön valmistautumisen yhteydessä ja Eduksi-hankkeessa. Keskeiset kontrollit ilmenevät kohtuullisesti jo laadituista prosessikuvauksista ja voimassa olevista toimintaohjeista. Kontrollien arvioidaan olevan melko toimivat. Säännöllinen riskiarviointi sekä sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien työ tukevat kontrollien riittävyyden ja toimivuuden varmistamista.

Johto saa seurantatietoa toiminnan kustannuksista säännöllisesti. Järjestelmät mahdollistavat myös niiden jatkuvan seurannan. Kieku-pohjaiseen raportointiin siirtyminen on kuitenkin edellyttänyt uusien seurantarutiinien käyttöön ottoa. Tiedonkulkuun ja vuorovaikutukseen on verraten hyvin toimivat menettelyt ja kanavat.

Riskiarviot on laadittu useimmissa isoissa projekteissa, ja mm. peruskorjaushankkeessa riskejä on arvioitu säännöllisesti. Kanslian toimintojen koordinoitu riskiarviointi toteutetaan kansliatoimikunnan päätöksen mukaisesti osana toiminta- ja taloussuunnitteluprosessia. Riskiarviointi on toteutettu tähän mennessä kolmesti; neljäs arviointi valmistuu keväällä 2018. Tulokset raportoidaan kansliatoimikunnalle. Tietohallinnon johtoryhmän tehtäväksi on annettu tietoturvaan liittyvien kanslian yhteisten riskien käsittely, mutta se ei ole tois-
taiseksi ollut kovin systemaattista.

Ensimmäisen riskiarvioinnin tulosten perusteella kansliatoimikunta nosti toimintasuunnitelman painopistealueiksi vuosille 2015–2018 kolme riskiteemaa: 1) tietoturva ja tietojärjestelmät, 2) osaamisen keskittyminen ja sijaisuuksien hallinta sekä 3) työhyvinvointi. Teemat olivat kehittämistyössä esillä myös viime vuonna. Vuoden 2017 riskiarviointeja käsitellessään kansliatoimikunta velvoitti osastoja myös huolehtimaan osaltaan siitä, että osastojen välisen yhteistyön puutteisiin, tiedon käsittelyyn, tiedon tuottamiseen, tiedon välittämiseen ja tietoverkon kyberturvallisuuteen sekä henkilöstön jaksamiseen liittyviin riskeihin kiinnitetään erityistä huomiota.

Poikkeamia seurataan kohtuullisesti lähinnä tietohallinnossa. Sisäisen valvonnan toivuutta arvioivat sisäinen tarkastus ja tilintarkastajat.

Arviointien tulokset

Kertomusvuonna ei tehty eduskunnan kansliaa ja sen toimintaa koskevia tuloksellisuuden, toiminnan vaikuttavuuden tai tehokkuuden kokonaisarvioiteja.

Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Toimintavuoden aikana ei paljastunut väärinkäytöksiä.

Tilinpäätöslaskelmat

Seuraavilla sivuilla ovat taulukot eduskunnan kirjanpitoyksikön talousarvion toteumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta ja taseesta. Lisäksi on taulukko eduskunnan kanslian toimintayksiköiden toimintamenoista vuosilta 2013-2017.

Lisätietoja

Päätös/Käsittely	Asiakirjat	Lisätietoja
Eduskunnan kanslian johtoryhmä 19.3.2018 ja 3.4.2018	Eduskunnan kanslian toimintaker-tomus 2017, Dnro 1/21/2018	Inga Luukko
Kansliatoimikunta 5.4.2018	Eduskunnan kanslian toimintaker-tomus 2017	

Eduskunnan talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	57,53				
11.04.01. Arvonlisävero	57,53				
12. Sekalaiset tulot	106 411,69	111 894	111 893,99	0,00	100 %
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	106 411,69	111 894	111 893,99	0,00	100 %
Tuloarviotilit yhteensä	106 469,22	111 894	111 893,99	0,00	100 %

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen käyttö vuonna 2017	Siirtomäärärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
21. Eduskunta	139 849 484,38	159 116 481	134 328 701,29	20 248 965,20	154 577 666,49	4 538 814,65	10 389 691,68	59 714 691,68	39 465 726,48	20 248 965,20
21.01.01. Kansanedustajien toimintamenot (arviomääräraha)	21 157 526,66	21 639 000	21 152 932,92		21 152 932,92	486 067,08				
21.10.01. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	51 922 361,31	54 034 000	50 999 708,92		50 999 708,92	3 034 291,08				
21.10.02. Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot (arviomääräraha)	4 518 535,31	6 893 000	5 877 922,67		5 877 922,67	1 015 077,33				
21.10.29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	15 168 267,61	14 151 481	14 151 481,14		14 151 481,14	0,00				
21.10.51. Avustajatuki eduskuntaryhmille (arviomääräraha)	2 799 022,41	2 790 000	3 020 729,81		3 020 729,81	-230 729,81				
21.10.70. Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	2 390 000,00	5 325 000	2 289 348,43	3 035 651,57	5 325 000,00	0,00	2 556 808,12	7 881 808,12	4 846 156,55	3 035 651,57
21.10.74. Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)	32 000 000,00	44 000 000	26 786 686,37	17 213 313,63	44 000 000,00	0,00	7 832 883,56	51 832 883,56	34 619 569,93	17 213 313,63
21.20.01. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	5 811 371,08	6 201 000	5 969 171,03		5 969 171,03	231 828,97				
21.90.50. Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (kiinteä määräraha)	4 082 400,00	4 083 000	4 080 720,00		4 080 720,00	2 280,00				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		110 000	110 000,00	0,00	110 000,00	0,00		110 000,00	110 000,00	0,00
32.20.51. Naisille suunnattu innovaatiopalkinto		110 000	110 000,00	0,00	110 000,00	0,00		110 000,00	110 000,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä	139 849 484,38	159 226 481	134 438 701,29	20 248 965,20	154 687 666,49	4 538 814,65	10 389 691,68	59 824 691,68	39 575 726,48	20 248 965,20

EDUSKUNNAN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2017-31.12.2017		1.1.2016-31.12.2016	
TOIMINNAN TUOTOT				
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0,00		558,08	
Muut toiminnan tuotot	<u>106 409,51</u>	<u>106 409,51</u>	<u>103 254,94</u>	<u>103 813,02</u>
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	3 508 140,91		4 140 297,25	
Henkilöstökulut	53 217 465,99		57 315 404,54	
Vuokrat	1 582 282,94		1 752 231,82	
Palvelujen ostot	49 255 976,60		56 349 137,49	
Muut kulut	9 958 375,68		6 325 836,95	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-34 619 569,93		-42 921 183,71	
Poistot	4 395 801,43		4 554 603,73	
Sisäiset kulut	<u>2 863,03</u>	<u>87 301 336,65</u>	<u>142,50</u>	<u>87 516 470,57</u>
JÄÄMÄ I		-87 194 927,14		-87 412 657,55
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	5 484,48		4 949,25	
Rahoituskulut	<u>-902,63</u>	<u>4 581,85</u>	<u>-352,72</u>	<u>4 596,53</u>
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
JÄÄMÄ II		-87 190 345,29		-87 408 061,02
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	110 000,00		0,00	
Siirtotalouden kulut ulkomaille	0,00		712 319,95	
Muut siirtotalouden kulut	<u>7 101 449,81</u>	<u>7 211 449,81</u>	<u>6 880 244,65</u>	<u>7 592 564,60</u>
JÄÄMÄ III		-94 401 795,10		-95 000 625,62
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	0,00		57,53	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-14 151 481,14</u>	<u>-14 151 481,14</u>	<u>-15 168 267,61</u>	<u>-15 168 210,08</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-108 553 276,24</u>		<u>-110 168 835,70</u>

EDUSKUNNAN TASE

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Rakennusmaa- ja vesialueet	11 691 953,55		11 691 953,55	
Rakennukset	277 013 945,98		166 520 158,74	
Muu kansallisuusomaisuus	1 059 144,33		1 059 144,33	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>227 136,96</u>	<u>289 992 180,82</u>	<u>76 168 262,80</u>	<u>255 439 519,42</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		289 992 180,82		255 439 519,42
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	3 110,62		4 147,50	
Muut pitkävaikutteiset menot	8 510 069,11		8 786 327,84	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>3 409 171,32</u>	<u>11 922 351,05</u>	<u>1 849 868,86</u>	<u>10 640 344,20</u>
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet	8 952 374,94		8 952 374,94	
Rakennukset	30 478 731,17		31 517 633,48	
Koneet ja laitteet	2 179 383,49		3 231 698,64	
Kalusteet	2 127 364,91		2 113 794,47	
Muut aineelliset hyödykkeet	168 956,25		168 596,25	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 337 525,30</u>	<u>46 244 336,06</u>	<u>75 560,98</u>	<u>46 059 658,76</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		58 166 687,11		56 700 002,96
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	12 166,78		401,56	
Siirtosaamiset	8 798,67		243 537,60	
Muut lyhytaikaiset saamiset	61 921,11		3 945,04	
Ennakkomaksut	<u>1 020,00</u>	<u>83 906,56</u>	<u>1 020,00</u>	<u>248 904,20</u>
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	<u>7 100,40</u>	<u>7 100,40</u>	<u>9 361,80</u>	<u>9 361,80</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		91 006,96		258 266,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>348 249 874,89</u>		<u>312 397 788,38</u>

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	37 598 686,23		37 598 686,23	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	260 240 946,19		220 321 229,41	
Pääoman siirrot	145 453 946,10		150 088 552,48	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-108 553 276,24</u>	<u>334 740 302,28</u>	<u>-110 168 835,70</u>	<u>297 839 632,42</u>
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	3 244 740,46		4 032 196,26	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 324 444,21		1 400 220,48	
Edelleen tilittävät erät	853 960,67		885 570,56	
Siirtovelat	8 086 427,27	<u>13 509 572,61</u>	8 240 168,66	<u>14 558 155,96</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		13 509 572,61		14 558 155,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>348 249 874,89</u>		<u>312 397 788,38</u>

EDUSKUNNAN KANSLIA

Hallinto- ja palveluosasto

05.03.2018

Toimintayksiköiden toimintamenot v.TP2013-TP2017

Tunnus	Toimintayksikkö	2013 TP €	2014 TP €	2015 TP €	2016 TP €	2017 TA €	2017 TP €	TA2017 - TP2017 Säästö/ Ylitys
21.01.01	KANSANEDUSTAJAT	21 301 302	21 273 311	21 386 727	21 157 527	21 639 000	21 152 933	486 067
21.10.01								
320000-99	VALIOKUNTASIHTEERISTÖ	7 014 768	6 668 814	6 626 048	7 056 060	7 207 000	6 816 970	390 030
300000	EK:N KANSLIA PÄÄSIHTEERI	1 251 178	1 124 195	1 340 750	1 004 824	1 584 000	1 467 409	116 591
340000	KANSAINVÄLINEN OSASTO	3 004 453	2 960 692	3 512 489	2 989 512	3 406 000	3 285 195	120 805
360000	TURVALLISUUSOSASTO	2 955 441	2 968 709	2 874 842	2 897 758	3 028 000	2 724 950	303 050
350003	EDUSKUNNAN KIRJASTO	3 282 881	3 249 089	3 327 224	3 090 357	3 441 000	3 047 010	393 990
350001	SISÄINEN TIETOPALVELU	1 176 885	1 334 884	1 393 123	1 405 507	1 463 000	1 351 991	111 009
350000	EDUSKUNTATIEDOTUS	1 509 126	1 487 835	1 407 087	1 403 707	1 533 000	1 393 815	139 185
310000	ISTUNTOYKSIKKÖ	1 334 555	1 303 749	1 197 912	1 160 513	1 175 000	1 162 254	12 746
310001	PÖYTÄKIRJATOIMISTO	1 103 279	1 096 829	1 054 095	1 055 270	1 096 000	1 023 716	72 284
310002	RUOTSIN KIELEN TOIMISTO	1 144 962	1 129 080	1 084 194	1 166 133	1 117 000	1 020 020	96 980
310003	ASIAKIRJATOIMISTO	1 385 993	1 190 090	1 170 844	1 145 726	1 309 000	1 163 212	145 788
330000	HPO ESIKUNTATOIMINNOT			1 629 169	1 413 838	1 686 000	1 553 247	132 753
330010-14	HPO PALVELUKESKUS			4 562 158	4 378 142	4 742 000	4 162 321	579 679
330001	KIINTEISTÖTOIMISTO	5 664 080	5 978 723	5 934 396	6 127 799	5 967 000	6 409 384	-442 384
330002	TIETOHALLINTOTOIMISTO	8 272 861	7 884 881	10 049 420	9 792 166	9 460 000	8 923 455	536 545
330003	TYÖTERVEYSASEMA	841 618	878 472	851 213	876 344	871 000	814 093	56 907
100001, 400000	TARKASTUSTOIMI	144 054	147 269	151 405	150 032	148 000	145 567	2 433
399999	EK:n kanslian yht. (EPJ, yms.)	-359 889	-666	0	246	0	0	0
	YHTEENSÄ	66 388 127	65 922 116	74 115 254	68 271 463	70 872 000	67 617 541	3 254 459
21.10.02	Peruskorj. toim.menot	4 207 627	6 809 264	9 132 761	4 518 535	6 893 000	5 876 000	1 017 000
21.90.50	RYHMÄKANSLIAT	4 004 340	4 004 640	4 001 095	4 082 400	4 083 000	4 080 720	2 280
21.10.01 ja .51	AVUSTAJAT	7 267 960	7 346 105	6 266 087	7 607 447	7 591 000	7 555 730	35 270
	YHTEENSÄ	81 868 055	84 082 125	93 515 197	84 479 846	89 439 000	85 129 991	4 309 009